

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXIV. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

31. júl 2015

Nájdete v čísle:

Kto prišiel na jarmok, neľutoval...

25. ročník tradičného kremnického jarmoku ponúkol remeslá, kolotoče aj bohatý kultúrny program.

Mestská polícia informuje
str. 2

Husľový virtuóz Peter Michalica oslavil jubileum
str. 4

Bažant kinematograf 2015 príde do Kremnice
str. 7

Vyhrajte vstupenky na Kremnické gagy
str. 8

Tenisti a hasiči v športových súťažiach
str. 11

koncert Evy Mázikovej prekonal doterajšie rekordy návštevnosti kultúrneho programu jarmoku, nový rekord však hneď vzápätí vytvoril Adam Ďurica. Zaplnené námestie sa bavilo a spolu s Adamom spievalo „Ja neľutujem!“

„Zaznamenali sme aj kritické ohlasy, že jarmok trvá iba jeden deň, ale pozitívne reakcie na kultúrny program jednoznačne prevládali. Jednoduchové podujatie nám umožnilo skumulovať finančné prostriedky, pozvať špičkových umelcov a zabezpečiť profesionálne pódium a ozvučenie. Pomohla nám aj dotácia od Banskobystrického samosprávneho kraja, bez ktorej by sme jarmok nedokázali zrealizovať na takejto vysokej úrovni,“ skonštatovala šéfkou organizačného výboru jarmoku Hana Zlatošová.

foto: Ivan Čillik a Silver Jurtinus

Mesto provizórne opravilo Lučanský priechod

Komplexná rekonštrukcia Lučanského priechodu je naplánovaná na budúci rok. Mesto zatiaľ vykonalo provizórnu renováciu cesty.

Priestor medzi hlavnou cestou, pohostinstvom Pod baštou a permikárstvom Haurík, známy ako Lučanský priechod, bol dlhodobo kritizovaný pre svoj zlý stav. Rozbitá cesta komplikovala život chodcom ale aj okolitým prevádzkam, ktoré mali kvôli havarijnemu stavu cesty problémy so zásobovaním. Poslanci mestského zastupiteľstva síce schválili úver na komplexnú rekonštrukciu priechodu ešte v minulom volebnom období, vtedajšia primátorka Zuzana Balážová však prijatie úveru odmietla.

pokračovanie na str. 2

Stalo sa už tradíciou, že Kremnický jarmok konaný vždy v dňoch okolo Anny, preruší dážď. Stalo sa tak aj na 25. ročníku podujatia, letný dážď však podujatie síce prerušil, ale neukončil. Fanúšikovia kapely Družina, ktorá pre dážď nevystúpila, sa môžu tešiť na ich samostatný koncert v náhradnom termíne na pešej zóne. Keď sa počasie umúdrilo,

vystúpila nespútaná Eva Máziková, ktorá nenechala nikoho na pochybách, že pozitívnej energie má na rozdávanie. Spievať na pódium dlho nevydržala, už po tretej piesni bola medzi divákmi a koncert spontánne pokračoval priamo v hľadisku – ne jeden návštevník si s Evou Mázikovou zaspieval, mnohí si s ňou priamo počas koncertu robili selfie. Už

Nemocnica röntgenové pracovisko v Kremnici neobnoví

Petíciu za zachovanie röntgenu v poliklinike v Kremnici podpísalo viac ako 1500 ľudí. Podľa nemocnice však v tomto prípade neplatí, že bližšie je aj lepšie.

Rádiodiagnostické oddelenie v Kremnici bolo prvýkrát zrušené 1. februára 2010. O konci kremnického röntgenového pracoviska rozhodol vtedajší riaditeľ nemocnice Rastislav Kubáň po tom, čo prístroj prekročil dobu svojej životnosti. Podľa Kubáňa už dávka žiarenia nebola pre pacientov bezpečná a keďže prevádzkovanie pracoviska v Kremnici bolo stratové, repasácia či kúpa nového prístroja by sa nemocnici neoplatila.

Aj pred piatimi rokmi obyvatelia mesta Kremnica a spádového okolia spísali petíciu za záchranu röntgenologického pracoviska a chirurgickej ambulancie v Kremnici, ktorú podpísalo 1319 obyvateľov. Vtedy ju však neadresovali nemocnici, ale doručili na mestský úrad. Zachovať prístroj v Kremnici sa nakoniec podarilo iba vďaka sponzorom a spádovým obciam, ktoré sa zložili na príspevok 20-tisíc €, za ktoré nemocnica nechala

prístroj repasovať. Po technologickej stránke mohol röntgen

fungovať ďalších osem rokov. *pokračovanie na str. 3*

Mesto provizórne opravilo Lučanský priechod

pokračovanie zo str. 1

Lučanský priechod pred opravou a po oprave cesty.

Komplexná rekonštrukcia priechodu je naplánovaná na budúci rok, teraz však mesto pristúpilo k čiastočnej rekonštrukcii. „Keďže na komplexné stavebné práce nám chýbajú potrebné vyjadrenia a stavebné povolenie, tento rok by sme

komplexnú rekonštrukciu priechodu nestihli. Zvolili sme preto aspoň dočasné riešenie. Cestu dosypali a zhutnili inertným materiálom technické služby vo vlastnej réžii a s minimálnymi nákladmi,“ hovorí primátor mesta Alexander Ferenčík.

Komplexné riešenie Lučanského priechodu počíta s dláždením kamennou dlažbou väčších rozmerov, na chodníky by mali byť použité menšie kamenné kocky. Súčasťou projektu bude aj bočná ulička, ktorá smeruje na pešiu zónu. Celé

územie bude doplnené o prvky drobnej architektúry ako lavičky, smetné koše a lampy verejného osvetlenia. Predbežný rozpočet projektu je stanovený na 140 000 €, skutočnú sumu však ukáže až verejné obstarávanie.

Silver Jurtinus

• priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Jaroslav Slašťan, poslanec MsZ:

Posledné dni mi priniesli tri silné udalosti

Prvou z nich bol odchod Ladislava Chudíka, druhou slávnostné prijatie profesora Petra Michalicu a tretou – tou najsilnejšou, ostane jedno smutno-krásne stretnutie. Neboli tam novinári, kamery, ani známe tváre. Len ona a ja. Moje tiché otázky a jej tiché odpovede. Táto stará žena nikdy nemala pocit, že je hrdinka, hoci ja som ho - čím viac som ju počúval, tým viac mal. Povedala mi, že človek sa v ťažkých časoch mení na zviera. Chytila ma pritom za ruku, asi aby som to zniesol. A potom dlho hovorila o kremnických uliciach za Slovenského štátu, v ktorých sa našlo tak veľa nenávisti a tak málo súcitu, o výsmechu a ponižovaní, ktorému ako dievča nerozumela, o týraní, strate najbližších, úteku, chorobách a boji o holý život. Hovorila pokojne, múdro, bez hnevu, akoby s odstupom, ale v jej očiach som stále videl nástožlivú obavu, či sa to ešte niekedy nezopakuje. Zažila to najhoršie zo seba, z ľudí, z celého dvadsiateho storočia, ale nezlomilo ju to. Úplne na konci, keď sa už reči minuli a ostalo len ticho a zarosené oči, najviac vyznel príbeh tejto ženy, ktorá prežila peko minulého storočia. To, čo som tam počul bolo priťažké a dodnes akosi neviem, čo s tým. Ak je niekto osobnosťou tejto Kremnice a zabudnutým zlatým pokladom tohto mesta, tak potom ste to Vy, milá pani.

Martin Novodomec, poslanec MsZ:

Od prijatia nových pravidiel pre komunálne voľby v MZ (KN 4/2015) často počúvam od Kremničianov, ako nemajú jasno a istotu, či nové pravidlá priniesú nový náboj, lepšiu súťaž a predovšetkým vyšší stupeň kvality vo výkone verejnej služby. Mestom počuť, ako bude menej demokracie a môže dôjsť, že niektorá časť mesta nebude mať svojho poslancu v zastupiteľstve. V prvom rade bolo naším cieľom presadiť viac demokracie a ponúknuť širšiu, a aj pestrejšiu ponuku kandidátov. Vzhľadom na veľkosť Kremnice a fakt, že sa občania navzájom poznáme, je len malý predpoklad negatívnych vplyvov záujmových skupín. Všetky reálne posúďte, že aj v súčasnosti poslanec zďaleka nezastupuje iba tú svoju časť (či ulicu), ale vo veľkej väčšine zastupuje celé mesto, čím sa už dnes vytráca podstata teritoriality. Nové pravidlá sme nastavili v záujme dosiahnutia rovnakých príležitostí pre kandidátov, t. j. na celé územie mesta, nech občania zastupuje ten, ktorý má najväčšiu dôveru a nie ten, ktorý len kalkuluje. V neposlednom rade sa náš návrh opiera aj o ekonomickú stránku v podobe znižovania výdavkov mesta, keďže sme znížili počet poslancov z 13 na 11. Samozrejme nikto si nové pravidlá neidealizuje, no sme presvedčení, že občania najlepšie vedú, kto ako pracuje a čo reálne prináša celému mestu, tak nech si ho môžu slobodne zvoliť.

zodpovedne hádzal do fontány. Ako starý hasič ocenil múdrosť našich predkov, že do tohoto veľkého popoľníka dali aj vodu a tak preventívne pôsobili proti požiaru z nedohorených cigariet. K uvedenému historickému skúmaniu sa ako posledný pridal 32 ročný Juraj H. Tento poňal fontánu ako jeden veľký pisoár. Akurát strašne rozmýšľal, či v minulosti boli chlapi takí vysokí, alebo mali iné prednosti, lebo on sám sa aj snažil, ale omočil iba stenu fontány. Uvedenú vysoko odbornú prácu našich štyroch historikov prerušila hliadka MsP a odborníkov pozvala na útvar MsP, kde mohli pokračovať v skúmaní modernej architektúry a policajných zvyklostí. Za svoju odbornú prácu boli odmenení výhernými pokutovými blokmi. Mestská polícia Kremnica

Mestská polícia Kremnica informuje

Výpis z činnosti mestskej polície za obdobie máj a jún 2015

227 priestupkov bolo riešených celkovo za uvedené obdobie

- 89 priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky
- 107 priestupkov proti verejnému poriadku (rušenie nočného klúdu, znečisťovanie verejného priestranstva, budenie verejného pohoršenia a pod.)
- 57 priestupkov proti VZN o zákaze podávania a požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách
- 9 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu
- 11 priestupkov proti zákonu o ochrane nefajčiarov
- 49 výjazdov bolo vykonaných v rámci pultu centralizovanej ochrany
- 248 oznámení a podnetov bolo prijatých od občanov a iných orgánov

Z hlásení hliadok mestskej polície

– 8. 5. o 21.54 h telefonicky požiadal operačný pracovník zo záchranky "112" o preverenie oznamu, jednalo sa o oznam, že na Ul. ČSA leží na zemi Eduard B., ktorý oznamujúci prerušil telefonický kontakt. Po preverení oznamu bolo zistené, že Eduard B. leží na zemi opitý. Vonkajšie zranenia viditeľné neboli, nakoľko bol v kraťasoch a v tričku. Bol prebratý, zo začiatku bol agresívny, no potom sa skludnil. Pri ňom bol trochu lepšie na tom jeho kamarát, ktorý ho potom zobral domov. Bol vyzoomený operačný pracovník záchranky na tel. č. 112 o preverení oznamu.

– 11. 5. o 16.30 h bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že po ceste I/65 pred starou pekárňou sa hádže pred autá dievča v ružovom tričku a čiernych legínach. Hliadka po príchode dievča spoznala a zistila, že je z detského domova. Dievča odvezené do zariadenia, kde dozorujúca služba hliadku oboznámila so psychickým stavom dievčaťa. Dievča bolo následne prevezené do psychiatrickej nemocnice.

– 16. 5. o 19.58 h bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že niekto na autobusovej zastávke podpálil smetný kôš. Na mieste bolo zistené, že smetný kôš podpálený nebol, ale bol založený malý oheň na nástupišti, pravdepodobne z malých bedničiek od ovocia. Na mieste sa nik nenachádzal, hliadka skontrolovala okolie. Ďalším šetrením bol zistený páchatel a vec po objasnení bola vyriešená v blokovom konaní.

– 18. 5. o 20.10 h bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že na stanici v krčme sa agresívne správa postarší pán. Po príchode na miesto bol v krčme spozorovaný starší pán s bradou, ako sa na všetkých hostí usmieva a nadáva im. Hliadka ho vyzvala, aby sa dostavil na útvar MsP k podaniu vysvetlenia, na čo reagoval agresívne a začal hliadke nadávať. Bol vyzvaný, aby preukázal svoju totožnosť, nakoľko ho hliadka nepoznala. Opätovne bol agresívny a hliadke začal nadávať, pričom totožnosť nevedel preukázať. Po viacnásobnom upozornení boli voči nemu použité donucovacie prostriedky hmaty a chvaty sebaobrany a bol predvedený na útvar MsP za účelom zistenia totožnosti.

– 9. 6. o 22.15 bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že pri CBA potravínach sa nachádza žena a nehybne leží na zemi. Po zistení totožnosti hliadka pani prebudila a odviezla domov, nakoľko bola dezorientovaná a pod vplyvom alkoholu.

– 19. 6. o 16.50 bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159 z

ul. Matunákova, že im niekto vylámal zámky na spoločných priestoroch v obytnom dome. Po príchode na miesto bola vyhotovená fotodokumentácia a zistené, že ukradli bicykel v hodnote 600 €. Cez 158 privolaná hliadka OOPZ prekontrolovala spoločné priestory v okolitých domoch. Iné poškodenie sa nenašlo. Vec objasňuje PZ.

– 29. 6. o 14.15 h hliadka pri pešej kontrole centra mesta spozorovala, ako dvaja muži požívajú víno na lavičke pri potoku za Cyklosanté. Boli vyriešení na mieste, dobrovoľne pozberali neporiadok okolo lavičky a miesto opustili.

– 2. 7. o 22.30 h bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že smerom na Lúčky je padnutý strom. Po príchode na miesto bolo zistené, že strom je padnutý cez celú vozovku. Hliadka strom odstránila vedľa cesty a cestu sprejzdnila.

– 3. 7. o 12.45 h bolo telefonicky nahlásené na t. č. 159, že na parkovisku v Kremnici sa vodič nemôže dostať do svojho vozidla, nakoľko si zabuchol vo vozidle kľúče. Po príchode hliadky na miesto vodič požiadal o otvorenie vozidla zo zabuchnutými kľúčmi. Vozidlo bolo hliadkou otvorené a hliadka preverila doklady od vozidla.

Vo štvorici na fontánu

Dňa 16. 4. 2015 v poobedňajších hodinách sa štvorica spoluobčanov nášho mesta po vzore svojich televíznych idolov rozhodli lepšie spoznať význam jednej z našich pamiatok a to Barokovej fontány na Štefánikovom námestí. Všetci si svorne posadali na kamenné schody fontány a začali odborné historické skúmanie významu tejto stavby. Ako prvý historik 43 ročný Juraj D. prišiel na to, že schody fontány určite slúžili na občerstvenie unavených pútníkov a keďže všetci štyria boli značne „unavení“, vytiahol z batohu značkové víno a začali sa občerstvovať. K nemu sa pridal druhý historik 25 ročný Martin M. a mal silný pocit, že uvedené schody museli slúžiť aj ako rečnícke pódium. Aby to dokázal, tak sa postavil a začal hlasno všetkým okoloidúcich spoluobčanov a turistov ohurovať svojimi filozofickými názormi na svet a podstatu života. Všetkých zrejme mrzelo, že tej jeho staroslovienčine alebo reči jeho kmeňa nebolo rozumieť napriek tomu, že bol dosť hlasný. Ako tretí historik 29 ročný Martin K. poňal fontánu ako veľký popoľník a svoje špaky

Mestská polícia pripravuje:

- v auguste a septembri bude mestská polícia realizovať preventívne akcie na kontrolu požívania a podávania alkoholických nápojov maloletými a mladistvými osobami v prevádzkach a mimo nich
- v septembri mestská polícia pripravuje akciu pre deti I. stupňa základných škôl „Jazda zručnosti“

Nemocnica röntgenové pracovisko v Kremnici neobnoví

pokračovanie zo str. 1

Od 1. apríla 2014 patrí Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom do siete regionálnych nemocníc Svet zdravia a.s., na ktorú však údajný záväzok Rastislava Kubáňa prevádzkovať röntgen v Kremnici ďalších osem rokov neprešiel.

Rádiologický technik odišiel do dôchodku, nového pracovníka nenašli

Aktuálny problém nastal po tom, čo rádiologický technik, ktorý plne zabezpečoval prevádzku pracoviska, odišiel do dôchodku a nemocnica nedokázala nájsť zaňho náhradu. Ďalšími dôvodmi pre ukončenie prevádzky röntgenového pracoviska v Kremnici je podľa hovorca nemocnice Tomáša Kráľa vek a slabá vyťaženosť prístroja: „Analogový röntgenový prístroj vyrobený v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, dnes už nespĺňa moderné štandardy v oblasti nízkej radiačnej záťaže a zobrazovacej kvality. Od začiatku roka 2015 bolo priemerne vykonaných iba 10 výkonov za deň, to je 7 pacientov denne. Na porovnanie nemocnica v Žiari nad Hronom vykoná denne približne 270 výkonov, teda 200 pacientov denne a nemocnica v Banskej Štiavnici 40 výkonov, čo je 30 pacientov denne. Nemocnica sa preto rozhodla poskytovať pacientom z Kremnice a blízkeho okolia oveľa kva-

litnejšiu rádiodiagnostiku v žiarskej nemocnici. Celé rádiodiagnostické oddelenie je plne digitalizované, moderné prístroje typu röntgen, CT alebo mamograf dosahujú oveľa nižšie radiačné zaťaženie pre pacienta a vďaka kvalitnejším zobrazovacím schopnostiam lekári dokážu stanoviť presnejšiu diagnózu. Navyše nemocnica poskytuje v pracovných dňoch všetkým pacientom z tohto regiónu bezplatnú dopravnú zdravotnú službu.“

Obyvatelia mesta písali petíciu

Ukončenie prevádzky röntgenového pracoviska v Kremnici opäť vyvolalo vlnu nevole. Mesto zvolalo rokovanie s vedením nemocnice, na ktorom sa zúčastnili aj starostovia spádových obcí, lekári a odborná verejnosť. Obyvatelia mesta opäť písali petíciu, ktorú podpísalo viac ako 1500 občanov. „Polikliniku v Kremnici využívame na všetky základné zdravotnícke ambulantné služby: všeobecné, stomatologické, chirurgické, interné. Domnievame sa, že zrušením röntgenologického pracoviska v Poliklinike v Kremnici by sa výrazne znížila kvalita zdravotníckych služieb v meste Kremnica. Možnosť operatívneho snímkovania je dôležitá najmä pre stomatologické a chirurgické výkony, ale nepochybne pomáha aj všeobecným lekárom a internistom pri ich práci. Z uvedených dôvodov žiadame, aby bolo zachované

Digitálny röntgen v žiarskej nemocnici. Foto: Svet zdravia

röntgenologické pracovisko v Poliklinike v Kremnici.“ píšu členovia petičného výboru Milan Rybársky, Vlasta Gyureková a Peter Weiss. Nemocnica však ostáva neobľomná: „Celému tímu nemocnice úprimne záleží na všetkých jej pacientoch bez ohľadu na mesto alebo na obec, odkiaľ pochádzajú. Ich názor nám, prirodzene, nie je ľahostajný. V tomto prípade však neplatí, že bližšie je aj lepšie. Sme presvedčení, že takto zabezpečená zdravotná starostlivosť dosahuje oveľa kvalitnejšiu úroveň a je jednoznačne lepšou voľbou pre všetkých našich pacientov,“ zdôraznila Eva Páleníková, riaditeľka

nemocnice Svet zdravia Žiar nad Hronom.

Nemocnica je ochotná prístroj predať za jedno euro

Jedinou možnosťou, ako uchovať röntgen v Kremnici je, zdá sa, ponuka na odkúpenie prístroja: „Ak by samotné mesto malo záujem udržať prevádzku starého röntgenového pracoviska v Kremnici za každú cenu a našlo by odborne spôsobilého prevádzkovateľa, nemocnica je ochotná postúpiť kompletné technické vybavenie a zázemie za jedno euro,“ povedala Eva Páleníková. Podľa primátora mesta Ale-

xandra Ferenčíka však nie je reálne, aby mesto prevádzkovalo rádiodiagnostické pracovisko. „Nemáme na to odbornú spôsobilosť ani kvalifikovaného prevádzkovateľa. To, že nám podarujú prístroj, ktorý sme už raz zaplatili, je síce pekné, ale nerieši to podstatu problému,“ hovorí Alexander Ferenčík.

Röntgen by mohla prevádzkovať psychiatrická nemocnica

Prevádzkovať röntgen by však možno mohla Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya. Zrušenie röntgenu, by totiž podľa námestníka riaditeľa nemocnice

Miroslava Fialu znamenalo nadmerné zaťaženie nemocnice, hlavne čo sa týka vynakladaných finančných prostriedkov na prevoz pacientov do Žiaru nad Hronom a s tým súvisiace viazanie pracovných síl na doprovod. „Zriadenie pracoviska RTG v našom areáli by bolo nesmiernou výhodou pre našich pacientov, ale aj pre širokú verejnosť. Ale nastáva tu jeden problém, a to je, že vzhľadom na momentálnu finančnú situáciu v štátnom zdravotníctve nie sme schopní finančne vykonať úpravy priestorov, ktoré by vyhovovali takémuto pracovisku. V prípade, že by sa tieto finančné prostriedky na úpravu nami poskytnutých priestorov našli, naša nemocnica by nemala k zriadeniu takéhoto pracoviska v rámci Psychiatrickej nemocnice výhrady. Bude však potrebné zorganizovať stretnutie kompetentných,“ povedal Miroslav Fiala, podľa ktorého „približovanie sa“ žiarskej nemocnici pacientom, nabralo zrušením RTG opačný smer. Primátor Alexander Ferenčík záujem Psychiatrickej nemocnice privítal. Podľa neho by mesto poskytlo nemocnici súčasne priestory rádiodiagnostického pracoviska v poliklinike za výhodných podmienok. „Určite ešte budeme rokovať s nemocnicou v Žiari nad Hronom aj s Psychiatrickou nemocnicou v Kremnici, aby sme prístroj do doby jeho životnosti ešte využili,“ hovorí Alexander Ferenčík.

Silver Jurtinus

Mesto bude žiadať 150 000 € na výmenu verejného osvetlenia

Vymeniť by sa mohlo 300 žiaroviek verejného osvetlenia, úspora na elektrickej energii by dosiahla 6 000 € ročne.

Kvôli schváleniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci Regionálneho operačného programu za účelom realizácie projektu „Podpora obnovy verejného osvetlenia miest a obcí“ sa v utorok 21. júla stretli poslanci mesta na mimoriadnom mestskom zastupiteľstve. Cieľom poskytnutia pomoci je zlepšenie technického stavu verejného osvetlenia miest a obcí SR a dosiahnutie úspor energie.

Na projekte výmeny žiaroviek na verejnom osvetlení v Kremnici pracuje oddelenie technických služieb. Mestá majú možnosť získať nenávratný finančný príspevok v rámci Regionálneho operačného programu, opatrenia 2.2. Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Podmienkou získania finančných prostriedkov je 5%-tné spolufinancovanie projektu

mestom, preto zámer museli odsúhlasiť poslanci.

Výmena žiaroviek verejného osvetlenia by sa uskutočnila na hlavnej ceste, sídlisku Hutý, v Londýne, na Dolnej ulici, Matunáckovej ulici, Veterníckej ulici, ČSA, Nevoľníckej ceste, Bystrickej ceste a Zámockom námestí. „Spolu by sa mohlo jednať o 301 svetiel, čo predstavuje 45% svetelných bodov v meste. Odhadované náklady sú 150 000 €. V prípade úspešného projektu by po zrealizovaní došlo k poklesu nákladov na elektrickú energiu približne o 15%, čo predstavuje 6000 € ročne. Ďalšou výhodou bude kvalitnejšie osvetlenie ulíc a tým aj väčšia bezpečnosť obyvateľov,“ vysvetlil riaditeľ technických služieb Peter Grosch. Poslanci návrh schválili jednomyseľne. V prípade schválenia žiadosti

by sa projekt realizoval do 31. decembra 2015.

Poslanci predžili platnosť Programu sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica

Aby mesto mohlo žiadať o nenávratný finančný príspevok na výmenu verejného osvetlenia v rámci Regionálneho operačného programu, musí mať platný program rozvoja mesta. Programu sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica bol však platný iba do roku 2013. Poslanci preto schválili predĺženie platnosti Programu sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica do doby prijatia nového programu rozvoja mesta.

„Mesto Kremnica má v tomto čase rozpracovaný návrh nového PHSR na programové obdobie 2014 – 2023. Plán sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica do roku 2013 je v mnohom neaktuálny a je potrebné vypracovať aktuálnu verziu s prihliadnutím na nové skutočnosti a vízie. Nový návrh PHSR sa bude riadiť novelizovaným zákonom o podpore regionálneho rozvoja, účinným od 1. januára 2015 a bude v dohľadnej predložení komisiám a poslancom a na pripomienkovanie a následne na schválenie mestskému zastupiteľstvu,“ uviedla zástupkyňa primátora Iveta Ceferová.

Silver Jurtinus

Náučné chodníky majú obnovené značenie

V uplynulých dňoch Združenie Kalvária v Kremnici obnovilo značenie Náučného chodníka po stopách banickej činnosti Kremnica – Kremnické Bane číslo dva, umiestnením nových umelohmotných značení. Pôvodné značenie farbou poveternostnými vplyvmi už postupne zaniká.

Vybudovanie náučných chodníkov v roku 2002 navrhlo a na základe získania kladných stanovísk od dotknutých orgánov a organizácií, s podporou mesta Kremnica poskytnutím pracovníkov pre verejnoprospešné práce, realizovalo združenie. Vybudovali sa tri hlavné trasy a tri vedľajšie trasy chodníkov s celkovou dĺžkou 18 250 metrov. Pre obyvateľov mesta, domácich i zahraničných turistov sa sprístupnili dňa 26. apríla 2004 za prítomnosti televízie. Pre propagáciu chodníkov združenie zabezpečilo finančné prostriedky a vydanie turistickej mapy „Náučné chodníky po stopách banickej činnosti“ v slovenskom, nemeckom a anglickom jazyku v sume 4 836,58 €. Po chodníkoch bolo rozmiestnených 12 kusov informačných tabulí s bližším popisom jednotlivých trás chodníkov v troch jazykoch.

Keď dňa 28. júna 2007 bola v Banskej Štiavnici založená „Slovenská banská cesta“, združenie sa stalo jej zakladajúcim členom. Jej súčasťou sa stali aj náučné chodníky. Vojenský kartografický ústav v Harmanci, na základe poskytnutých podkladov združením, zahrnul chodníky do novo vydávanej turistickej mapy „Kremnické vrchy: Krahule – Skalka – Králiky“.

Na základe daných finančných možností, informačné tabule boli zhotovené menších rozmerov a z mäkkého dreva ako provizórne a mali byť nahradené kvalitnými väčších rozmerov. Mesto Kremnica, ani sponzori nechcú poskytnúť finančné prostriedky na ich zhotovenie, nakoľko dodnes existuje možnosť zahájenia povrchovej ťažby v oblasti Šturec, ktorá prakticky zlikviduje podstatnú časť chodníkov.

Milan Rybársky, predseda združenia

Peter Michalica: Kremnica je pupočná šnúra, ktorá sa pri pôrode nedá odstrániť

Husľový virtuóz Peter Michalica sa v júli dožil životného jubilea sedemdesiat rokov, ktoré oslávil koncertom v rodnej Kremnici.

Aká bola Kremnica vášho detstva?

Kremnicu som samozrejme bral ako stred môjho detského vesmíru, lebo iné mestá som vlastne ani nepoznal, až na nejaké prázdninové výjazdy k príbuzným do Ružomberku. Kremnica bola alfa a omega môjho života a bol som s ňou tak zrastený, ako sa len dá. A miloval som ju, hoci som si to neuvedomoval. Bol som tu vo svojom živle. Ironia osudu je, že aj keď som vyrastal v tých najťažších rokoch stalinizmu, moje detstvo bolo romantické a šťastné. Deti môžu byť šťastné aj v utečeneckých táboroch, detská fantázia vôbec nie je determinovaná politickými okolnosťami. Mal som krásne rodinné zázemie, i keď mamička mi zomrela ako šesťročnému, ale mal som geniálnu starú mamu, ktorá to preklenula. Bolo to šťastné detstvo. Kremnica, aj keby som ju neviem ako chcel amputovať nejakým umelým spôsobom, nedá sa! To je pupočná šnúra, ktorá sa pri pôrode nedá odstrániť.

Pamätáte si na niektoré dnes už zaniknuté zácutia Kremnice?

Pamätám sa na hotel Jeleň. To bol pre moje detské oči jeden reprezentatívny hotelový komplex s reštauráciou, kinosálou, tam sa konali aj divadelné predstavenia, bol to taký veľmi okázalý hotel. V izbách som síce nikdy nebol, ale vyzeral veľmi vznešene. Potom bol záhadným spôsobom zrútený, dodnes neviem prečo. Potom sme na tom priestranstve hrávali futbal. Ale tá monumentálnosť tej budovy strašne chýbala. Niekoľko budov bolo zrútených, lebo boli rozbombardované, takže sme sa už nemohli v tých zrúcaninách hrať na vojakov. Zažil som, ako sa budovali domy pri františkánskom kláštore. Vtedy som si neuvedomoval, že historicky sa to tam nehodí, pre nás to bolo fascinujúce. Keď sa zjavili prvé výťahy v domoch, to bol pre nás zázrak. Ja som všetko takéto preživil. A samozrejme niektoré domčeky, ktoré už dnes nestoja, tvorili kolorit výbežkov ulíc mimo centra. Boli veľmi krásnymi kulisami toho starého sveta, ktorý ešte prežival.

Na ktoré osobnosti alebo známe postavy mesta si spomínate?

Spomínam si na pána Horáka, riaditeľa mincovne, ktorý platil ako veľká autorita. Veľmi som obdivoval doktora Lamoša, človeka z oblasti histórie, archívničky a múzejníčky. Škoda, že skoro odišiel do Bratislavy

a pomerne skoro aj z tohto sveta. Veľká osobnosť Kremnice bol aj pán Hellenstein.

To bol obdivuhodný človek, ktorý pôsobil v múzeu. Spomínam si, ako sedával na lavičke, spomínal a rozprával. Ja som od neho dostal vitamíny duše, za ktoré som mu dodnes veľmi vďačný. Veľká osobnosť pre mňa, takmer môj druhý otec, bol doktor Hollý. To bola obrovská záležitosť, že som sa mohol zúčastňovať a prijímať jeho múdrosti aj jeho vtipné poznámky. No boli tu aj zaujímaví ľudia, ktorí tu ešte preživali z monarchistických čias. Napríklad rodina Škultétyovcov. Pán Škultéty sa síce do diania Kremnice až tak nezapájal, ale ich dcéra pôsobila na hudobnej škole v oblasti dramatickej, navrhovala divadelné hry s deťmi, v katolíckom spolku, dnešnom mestskom kultúrnom stredisku. Aj ja som v niektorých hral. Starý pán Škultéty bol za Rakúsko-Uhorska tajomníkom grófa Révaya. Držal si to historické, chodil v peleríne, čo vtedy už iba poštári nosili. Oni boli špiritisti, vyvolávali duchov. No bohužiaľ, tí duchovia Škultétyovcom povedali, že na ich slobodnú a už nie najmladšiu dcéru čaká ženich v Západnom Nemecku. Že nech len idú za ním, že ona sa vydá. A oni chudáci boli naozaj obeť tohto sebaklamu, naložili všetok svoj skromný majetok, čo im po znárodnení ostal na jeden voz s koňmi a vydali sa k nemeckým hraniciam, čo bolo v prvej polovici 50. rokov absolútna nerozumnosť. V hraničnom pásme ich okamžite chytili a boli odsúdení, našťastie, keďže ich považovali za tichých bláznov, dostali veľmi mierne tresty. Potom sa vytratil z kremnickej reality. Vidíte, niekedy aj ľudia, ktorí nie sú vodcovské osobnosti mesta, zanechávajú neuveriteľnú hodnotu.

Aké zážitky vás formovali ako hudobníka?

Bohužiaľ, mnohí ľudia, ktorí sa starali o hudobný život Kremnice, sú dnes prakticky zabudnutí. Napríklad tu bol pán farár Strmeň, ktorý bol dirigentom amatérskeho kremnického orchestra. Strmeň bol človek, ktorý bol hodinovú omšu schopný odslužiť za pol hodiny a často to aj využíval. Ale orchester dirigoval s nesmiernym nadšením! V orchestri hrali rôzni amatéri a poloprofesionáli, pedagógovia hudobnej školy, ale aj miestny Róm, pán Solčáni, ktorý si tam veľmi krásne zastal svoje miesto. Bolo tu viac zaujímavých duchovných z katolíckej cirkvi. Pán Šubert, ktorý bol kanonikom, to bol obdivuhodný človek. Dožil sa tuším 100 rokov. To bol intelektuál. Páter Baptista bol zase jediný františkán, ktorého tu nechali po deportácii františkánov, lebo on vedel posunkovú reč a učil deti náboženstvo, ktoré vtedy ešte muselo byť v školách povolené. On jediný sa zachránil. Potom tu bolo niekoľko skvostných evanjelických farárov. Ja si spomínam na pána Kišku, ktorý bol jedným z najväčších intelektuálov Kremnice. Mal také znalosti v oblasti umenia a literatúry, že jeho poznatky a názory boli pre mňa ako malé sväté písmo. Aj sme chodili k nemu muzicírovať, lebo on mal všelijakých svojich zahraničných kolegov najmä z Nemecka a manželky tých evanjelických pastoračov náhodou hrali na husliach, pozval ma a hrali sme duetá. To bola nádherná záležitosť. Takže bolo tu všetičo a naozaj, mladý človek v Kremnici mal možnosti sa s týmito ľuďmi stretávať. Dostal som tak krásne zázemie, že ja som do Bratislavy na konzervatórium prišiel bez akýchkoľvek civilizačných komplexov z malého mesta. Vďaka týmto osobnostiam

som bol vyzbrojený veľmi harmonickými vedomosťami.

Váš dom je jedným z klenotov gotickej architektúry v Kremnici. Co sa vám podarilo zistiť o jeho histórii?

My sme sa dopátrali k tomu, že koncom 15. storočia tu býval komorský gróf Stadler, potom tu bývala jeho žena ako vdova. Bolo to sídlo komorského grófa, ktorý sa sem presťahoval z hradu. Mám za to, že diamantovú klenbu sem doniesli Thurzovci, ktorí boli vtedy komorskými grófmi. Diamantovú klenbu majú aj ich zámky v Poľsku a nie náhodou je jedná renesančná diamantová klenba aj v Banskej Bystrici – v Thurzovom dome. A keďže sa hovorí, že Thurzo vraj mal s kráľovnou Máriou nejaké vzťahy, ktovie, či vdova kráľovná Mária práve preto nebývala počas svojho pobytu v Kremnici práve tu. Dokazujú to aj mnohé maďarské historické pramene a maďarskí turisti stoja pred týmto domom oprávnene o pár minút dlhšie. Je to pre nich malé pútnické miesto. Ja som dom zdedil po mamičke ako dieťa. Otec ho dedič nechcel, ako advokát sa bál, že by bol označený za kapitalistu. Ja som ho teda zdedil a potom neskôr som ho musel venovať štátu, to vtedy bolo normálne. Niekedy mi však krvácalo srdce, keď som videl, ako tá najväčšia – gotická časť nášho domu, strašne chátra. Koncom päťdesiatych a začiatkom šesťdesiatych rokov začali dom renovovať, ale absolútne primitívnym a nekompetentným spôsobom. Niekedy v druhej polovici zimy prišli a zhodili z gotickej časti domu s diamantovými klenbami strechu. Dom bol dva mesiace bez strechy, čo už je samo o sebe svätokrádežný čin. No a potom to akože išli začať renovovať,

lebo chceli, aby tam bola Izba revolučných tradícií. Robotníci napríklad prese-kávali pätky vzácnych gotických klenieb kvôli elektrickému vedeniu a tie diamantové klenby začali postrekovať cementovým postrekom. Našťastie išiel okolo doktor Hellenstein, ktorému z toho stáli vlasy na hlave dupkom. Chytrý napísal protest na pamiatkový úrad, aké veci sa tu dejú a pamiatkový úrad ďalšiu obnovu zakázal. Tým, že ju zakázal, sa tu ďalších pätnásť rokov nič nedialo. V lete si v diamantových klenbách holuby kládli hniezda a v zime tam boli snehové záveje. Dom bol bez okien, bola to skoro ruina. Až v druhej polovici sedemdesiatych rokov to začali reštaurovať, na dané pomery normálne. Urobili sa síce viaceré veci, ktoré sa nemali, ale chvalabohu, dom zachránili. Najprv tam bola Izba revolučných tradícií, potom dom dostalo do správy Múzeum mincí a medailí, ktoré mi ho muselo vrátiť v reštitučnom procese po sedemročnom súdnom spore. V tom čase už boli v streche diery od dažďov diamantové klenby začali praskať. Čiže hneď, ako mi to vrátili, 30. októbra 2000, som sa okamžite dohodol s pokrývačmi, ktorí zhodili staré škridle a dali tam nové – 7000 škridiel je nad gotickou časťou na sedem metrov vysokej streche. To bola prvá výrazná položka, ktorú som do toho vrazil. Odvtedy do tohto domu ide významná časť mojich honorárov.

Aká je podľa vás Kremnica dnes?

Kremnica by si mala uvedomiť, čo ju najlepšie udrží nad vodou a mala by sa viac orientovať na turistický ruch. Podobné mestečká v iných krajinách, ktoré sú schopné viac investovať, či už zo štátnych peňazí, alebo z aktivít daného mesta, urobili malé zázraky. A to aj v mestách, ktoré ani zďaleka nemajú toľko, čo ponúka Kremnica. Lebo Kremnica nie je len história, ale je to aj príroda. To Kremnica stále nie je schopná zúročiť. Ja si pamätám, ako som nachádzal doma staré letáky a všelijaké reklamné tlačoviny, kde bola Kremnica za 1. republiky propagovaná ako slovenský Semmering. Ja si myslím, že mesto by sa malo na turistický ruch orientovať koncepčne. Viacerí diplomati, ktorí prišli na koncert pod diamantovou klenbou a ostali v Kremnici spať, si svoj pobyt o dva – tri dni predĺžili. Nemecký chargé d'affaires, ten tu bol asi trikrát a vždy na päť dní. Ľudia sa tu veľmi dobre cítia. Ja si to overujem teraz, v posledných rokoch, kedy na festival a majstrov-

ské kurzy chodí čoraz viac a viac zahraničných hostí. Tohto roku sme tu mali osem Japoncov, všetci boli Kremnicou nadšení. Jeden Američan z Oklahomy, ten tu bol už tretíkrát a povedal, že Kremnica je jeho duchovná domovina. Už teraz sa teší na budúci rok! Aj Česi sem chodia radi a tí majú vysoké kritériá, lebo ich história je bohatá. A sú nadšení. Chodia, obdivujú a vychutnávajú.

Tento rok bol pätnásť ročník festivalu Hudba pod diamantovou klenbou. Ako ho hodnotíte?

Nielen pätnásť ročník festivalu, ale aj jedenásť ročník majstrovských kurzov. Kurzy mali najvyššiu úroveň za svoju doterajšiu históriu. Teraz tu bolo toľko neuveriteľných virtuózov, že som bol naozaj šťastný. Ja som sa vyžíval! A myslím si, že aj pätnásť ročník festivalu možno označiť za veľmi úspešný. O posledné koncerty bol taký záujem, že stoličky sme museli dokladať z kuchyne. Som šťastný, že firma Yamaha nám už ôsmy rok sponzorsky požičiava vynikajúce krídlo z Viedne. Taký klavír sa nedá zažiť široko ďaleko, takže to zážitok z hudby ešte umocňuje.

Ktorý moment pätnásť-ročnej histórie festivalu Vám najviac utkvil v pamäti?

Považujem za veľký úspech môjho života, že minulý rok mi bolo dopriate zorganizovať koncert z tvorby kremnického autora Antona Aschnera a urobiť také znovuzrodenie – vzkriesenie jeho hudby po dvesto rokoch! To bol jeden z najsvetlejších bodov celej histórie festivalu. A navyše to bolo v kostole, v ktorom som ministroval, v tom prostredí, v ktorom on pôsobil. Ja som to tak prežival, mne zvieralo srdce od radosti.

Ako ste svoje životné jubileum oslávlili?

Najkrajší boží dar k mojej sedemdesiatke je, že som ju mohol osláviť koncertovaním. Ten deň vyšiel práve na záverečný koncert festivalu. Taká nebeská náhoda. To bol koncert pri príležitosti kráľovnej Márie a na programe boli samé Ave Marie. Ja si myslím, že to bol taký dar, že som mohol aktívne, v plnej sile zahrať a vychutnať si to. A hneď potom tie kurzy, ja som ani nepotreboval žiadnu oslavu. Na to, aby som zorganizoval oslavu v Bratislave, kde by som pozval 150 hostí, teda časť mojich priateľov, aký by som musel byť ješitný? Myslím, že som to oslávil najkrajším spôsobom, akým sa dá.

Silver Jurtinus
foto: Ivan Čillík

Už po tretíkrát sme sa v Kremnici zahrali na Festivale spoločenských hier a hlavolamov

Členovia a aktivisti z Mestského mládežníckeho parlamentu v dňoch 18. a 20. júna 2015 rozložili v sále Mestského kultúrneho strediska množstvo zaujímavých a atraktívnych hier.

Vo štvrtok a piatok využili túto príležitosť zahrať sa najmä školy a školské kluby. V sobotu zavítala aj širšia verejnosť, rodiny s deťmi, aj naši stabilní návštevníci, ale aj náhodní okoloidúci turisti. Viac ako tridsiatku rôznych hier sme pri jednotlivých stoloch učili hrať návštevníkov. V minulom roku bola najobľúbenejšia hra Dobble a Duch, v tomto roku sme sa najlepšie zabávali pri hre Blokus, Calisto a Speed cups. Hrali sme aj „o fazuľky“. Hra s fazuľkami a mištičkami má 5 rôznych možností na hranie. Jedna variácia hry je logická, druhá cibíri postreh, tretia je trocha blafovacia, štvrtá a piata sú na pamäť.

Niektoré z našich hier sú dovedené z iných podobných podujatí z Prahy a Pardubic, kde chodíme na súťaže v skladaní Rubikovej kocky. Apropos, jednu takúto neoficiálnu súťaž zorganizovali chalani Dalibor Mrška a Ján Kučera aj v sobotu počas festivalu hier. Je obdivuhodné, že 15 roční chlapci si dokážu pripraviť plagát, urobiť propagáciu, nachystať ocenenia, zorganizovať a motivovať tím rovesníkov k spolupráci, súťaž zrealizovať, nachystať techniku, moderovať aj vyhodnotiť.

Takéto zručnosti získavajú aj vďaka projektom ERASMUS+. To by ste neverili, ale zišlo sa tu 15 súťažiacich, väčšina z nich z Kremnice, ale prišli aj cezpoľní z Ružomberka, Trenčína, Prievidze či Banskej Bystrice. Skladanie Rubikovej kocky nie je iba záležitosť chlapcov, ale máme aj šikovné dievčatá. Skladaniu Rubikových hlavolamov podľahli už aj 7 ročné decká. V skladaní Rubikovej kocky sa usporiadávajú oficiálne medzinárodné súťaže, aj

Európsky a Svetový šampionát. Klasickú Rubikovu kocku 3x3x3 snáď videl už každý, ale že existuje aj Pyraminx, Skewb, kocka 2x2x2 až po 7x7x7 a rôzne iné hlavolamy a ich obmeny, ktoré využívajú Rubikom vynájdený princíp. Môžete si nájsť informácie o súťažiach a zaujímavých svetových rekordoch na www.worldcubeassociation.org, pretože sa kocky skladajú aj jednou rukou, nohami ale aj so zaviazanými očami a to nie iba jedna, ale trebárs pätnásť či dokonca 100 kociek si treba naraz zapamätať a so zaviazanými očami poskladať.

A teraz z výsledkov našej kremnickej neoficiálnej súťaže:

Rubikova kocka 3x3x3

1. Matúš Buffa	13.99
2. Ján Kučera	22.55
3. Mário Gedoš	26.06
Michaela Švecová	27.43
Filip Baáš	28.72
Patrik Hajko	42.95
Bruno Fodor	47.50
Marko Michalka	1:14.36
Matúš Hric	1:18.59

Rubikova kocka 2x2x2

1. Matúš Buffa	4.00
2. Mário Gejšo	5.38
3. Michaela Švecová	7.02
Filip Baáš	8.62
Patrik Hajko	9.59
Ján Kučera	9.60
Marko Michalka	19.59
Bruno Fodor	23.49
Matúš Hric	32.35

Pyraminx

1. Mário Gejšo	4.41
2. Matúš Buffa	6.88
3. Michaela Švecová	10.48

Kika Drozdová	12.50
Ján Kučera	12.57
Filip Baáš	14.42
Bruno Fodor	15.45
Marko Michalka	27.68
Patrik Hajko	50.06
Matúš Hric	57.84
Nikola Hutyravá	1:01.02

Skewb

1. Matúš Buffa	5.35
2. Mário Gejšo	8.69
3. Michaela Švecová	11.98
Marko Michalka	16.51
Ján Kučera	22.09
Bruno Fodor	24.51
Matúš Hric	1:03.15
Patrik Hajko	DNF

Ak sa vám zdá, že pri čítaní tohto článku ste všetkému nerozumeli, pozývame vás na IV. ročník Festivalu spoločenských hier a hlavolamov koncom júna budúceho roka. MMP Kremnica ho bude or-

ganizovať v spolupráci s TYMIÁNOM a CVC Kremnica.

Pre organizovanie takéhoto podujatia, ktoré si pomaly získava obľubu nielen medzi školákmi, je priestor MsKS úplne ideálny. Po rekonstrukcii MsKS ponúka príjemné prostredie, dobré zázemie a ochotných ľudí, Svetlanka a Richard boli vždy ochotní vyjsť v ústrety našim požiadavkám. Ďakujeme aj mestu Kremnica, že poskytuje podporu MMP Kremnica, aby mohli takéto podujatia vlastnými silami zorganizovať.

Mladí Kremničania na CZECH OPEN 2015 v Pardubiciach

Počas víkendov 17. – 19. júla 2015 sa v Pardubiciach konala medzinárodná súťaž v skladaní Rubikovej kocky. Súťažilo sa v osemnástich disciplínach. Dalibor Mrška získal prvé miesto vo svojej silnej disciplíne Skewb s víťazným priemerom 6.15 sekundy a najlepším časom na súťaži 2.45 sekundy a posunul slovenský národný rekord v skladaní kocky nohami na 1:42.21 minúty. Kremnicu reprezentoval aj Ján Kučera, ktorý na tejto súťaži prekonával svoje osobné rekordy.

Betty Mršková,
koordinátorka MMP Kremnica

Dalibor Mrška na najvyššom stupni víťazov na CZECH OPEN 2015 v Pardubiciach.

Modrý Kameň, možno Čabrad'

Z júnovej exkurzie žiakov Strednej odbornej školy pre ŽSPI v Kremnici

Každoročné historické exkurzie, na ktoré si na našej škole dosť potrpíme, sa plánujú čoraz ťažšie, pretože naplniť autobus žiakmi (navyše takými, čo sú ochotní vytvoriť si aspoň nejakú predstavu miest, kam sa pôjde a uvedomiť si, že je to síce zvláštne, ale nie všetko v živote je zadarmo) je veľká vec, na druhej strane, už dávno som nemal taký pocit zadosťučinenia už pred školou, keď sa ten autobus pohol skutočne plný aj vďaka finančnej pomoci občianskeho združenia Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku (sprostredkovaného pánom kaplánom Colotkom). Keďže si nemôžeme povedať, že skúsme tento hrad, druhý nabudúce, spojili sme dve historicky zaujímavé a dostupné miesta, samozrejme, ak stihneme a nenaplnia sa škodoradostné predpovede všetkých meteorológov, ktoré označovali náš utorok na grafoch znázorňujúcich predpokladaný týždenný priebeh zrážok ako slabší infarkt.

Hont a Novohrad sú oblasti, ktoré si vychutná ktokoľvek aspoň trochu ochotný vnímať krajinu a prírodu. Len treba čím skôr zísť z hlavnej cesty, pretože to je naozaj iný svet. Zvlínená krajina pokrytá lesmi, pasienkami, lúkami a hlavne neuveriteľne úhľadnými osadami, dedinami a množstvom samôt, to je predohra, ktorá robí z Modrého Kameňa krásne miesto ešte skôr, než ho zbadáte. Barokovému kaštieľu síce chýba to správne čaro pôvodne zariadených hradných komnát, ale zubárska, hračkárska, a hlavne bábkoherecká expozícia zaujme asi každého. Kto chce predsa len trochu toho rytierskeho stredoveku, prejde sa po ruinách stredovekého hradu či v prízemí kaštieľa, kde je nová interaktívna expozícia o živote na stredovekom hrade.

A potom Čabrad'. To treba zažiť. Je iné doviezť sa autobusom sto metrov pod hrad na parkovisko so stánkami, ako dobrých päť kilometrov odkráčať (zvláštne – stále dole kopcom) lesom, keď už autobus ostal akoby stratený uprostred polí, roztrúsených domov a lesov (nehovoriac o srnách, myšiakoch, kunách, líškach – všetko živé kusy, nie rozobraté na ceste). Zvyšky podhradia a krásne ruiny prekvapivo veľkého hradu (ešte stále sa dá rozoznať množstvo krásnych architektonických detailov) uprostred lesov, bez výhľadu na akúkoľvek živú stopu modernej doby, to treba zažiť. Keď potom žiaci navrhnu, nech si v škole o hradoch povie viac, ochotne vybočím z tematického plánu a vrátim sa na tieto miesta opäť.

Martin Ondrejka

Pietna spomienka na Juraja Langsfelda

Matica slovenská Miestny odbor Kremnica, mesto Kremnica a Evanjelický cirkevný zbor Kremnica, uskutočnili dňa 22. júna 2015 pripomenutie 166. výročie popravy Juraja Langsfelda, hurbanovského dobrovoľníka, poručíka pri jeho hrobe.

Langsfeld žil v dobe neslobody, silnejúcej maďarizácie. Stal sa prívržencom štúrovského hnutia. So zbraňou v ruke sa neváhal postaviť na ochranu slovenského ľudu. Keď ho Maďari chytili, dobrovoľne

si zvolil radšej smrť, než by zradil ideály, za ktoré bojoval. Že v pamäti nám zostal až do dnešných dní, svedčí i dnešná pietna spomienka na neho, konaná na mieste jeho popravy.

Pietna spomienka bola zahájená hymnou Matice slovenskej a položením vencov na hrob Langsfelda za mesto Kremnica, Miestny odbor MS Kremnica, Prápor výcviku Juraja Langsfelda Martin, obec Sučany a priameho potomka po rodine Langsfeldovej Milana Kožucha z Martina. Privítanie prítomných a

hlavný príhovor predniesol predseda Miestneho odboru MS v Kremnici Milan Rybársky. S príhovorom vystúpili zástupcovia: mesta Kremnica, obce Sučany, Matice slovenskej Martin a potomkovia po rodine Langsfeldovej, ktorá sa do Sučian presťahovala z Kremnice. Program bol doplnený prednesom básní, hudobnými vložkami a na záver modlitbou za Langsfelda, prednesenou evanjelickým farárom v Kremnici. Po celú dobu pietnej spomienky čestnú stráž pri jeho hrobe držali vojaci Práporu

výcviku Juraja Langsfelda Martin.

Veľa rokov uplynulo od hrdinskej smrti Juraja Langsfelda, mnohé boje musel slovenský národ vybojovať, kým dosiahol vytúženú slobodu v roku 1918 vymanením sa spod maďarizácie. Ale utvorenia samostatnej Slovenskej republiky sme sa dočkali až v roku 1993. Tým sa naplnil sen Langsfelda o krajšej budúcnosti Slovákov, za čo položil i svoj mladý život.

Pripomeniem ešte verejnosti málo známu vec. Za

1. ČSR boli kasárne v Martine, v ktorých boli ubytovaní príslušníci horského pešieho pluku číslo 1. pomenované čestným názvom „Kasárne Ďurka Langsfelda“. Po 2. svetovej vojne boli premenované na „Kasárne Slovenského národného povstania“. Po rokoch na krátky čas rozkazom prezidenta Slovenskej republiky dňa 17. júla v roku 2007 bol zapožičaný vojenskému útvaru 1300 v Martine čestný názov „Základná výcviková škola Juraja Langsfelda“, čo však o dva roky dňom 10. júla v roku 2009

bolo zrušené transformovaním do „Práporu výcviku Martin“. Viacročné úsilie zo strany zainteresovaných o možnosť prinávratenia pomenovania časti kasární v Martine po Langsfeldovi, bolo v súčasnej dobe korunované úspechom. Rozkazom prezidenta slovenskej republiky zo dňa 31. marca v roku 2015 bol zapožičaný Vojenskému útvaru 1037, Práporu výcviku Martin čestný názov „Prápor výcviku Juraja Langsfelda“.

Milan Rybársky,
predseda MO MS Kremnica

90 rokov v živote Knížnice Jána Kollára (roky 1960 – 1969)

(pokračovanie z minulého čísla)

rok 1960

V roku 1960 sa rušili malé okresy a mesto Kremnica prestalo byť okresom. 1. júla 1960 zlúčením okresov Banská Štiavnica, Kremnica a Nová Baňa vznikol okres Žiar nad Hronom. Táto udalosť sa premietla i do života knižníc. Z Miestnej ľudovej knižnice v Žiari nad Hronom vznikla Okresná ľudová knižnica (OLK). V bývalých okresných mestách boli okresné ľudové knižnice pretvorené na mestské ľudové knižnice. Teda kremnická knižnica sa stala knižnicou mestskou, riadilo ju mesto Kremnica a niesla názov **Mestská ľudová knižnica v Kremnici** (MsLK).

Bývalým OLK – Nová Baňa, Kremnica, Banská Štiavnica a Miestnej ľudovej knižnici Žarnovica boli pridelené obvody. Uvedené knižnice mali v nich povinnosť vykonávať metodickú činnosť a zároveň prevádzkovať výpožičnú službu v sídle knižnice. Pracovníci týchto knižníc boli usmerňovaní Odborom školstva a kultúry (Komentár ...1960). Z uvedeného *Komentára* vyberám aj niekoľko zaujímavostí z činnosti našej knižnice (možno aj pre inšpiráciu) a to, že v knižnici využili *mládežníckych čitateľov k roznáške kníh po domoch...*, že *Knižnice v bývalých okresných sídlach zorganizovali autobusové literárne zájazdy do Slovenskej národnej knižnice v Martine a zájazdy na besedy so spisovateľmi Petrom Karvašom, Milošom Krnom, Kristou Bendovou a ďalšími...*

rok 1961

Komisia školstva a kultúry pri Mestskom národnom výbore v Kremnici 17. 3. 1961 schválila, a pečiatkou Rady MsNV opatřila – *Návrh na knižničnú radu, Výpožičný poriadok a Plán práce Mestskej ľudovej knižnice v Kremnici na rok 1961*. Navrhnutí do knižničnej rady boli – Jaromír Cibulka, člen kultúrno-školskej komisie; Vlasta Hollá, predsedkyňa Osvetovej besedy v Kremnici; Dr. Hana Glacová, učiteľka JSS; Betka Arvayová, učiteľka OSS; Miroslav Lehotský, knihovník ROH Sandrik – Štátna mincovňa; Michal Smida, knihovník ROH Rudné bane; František Sýkora, knihovník ROH Elektrotechnické závody; Jozef Mensatoris, tajomník Spoločnosti vedecko-politických poznatkov; František Gatnárek, za masové zložky v Kremnici; Lena Mensatorisová, vedúca knižnice.

V *Zpráve o činnosti MsLK L. Mensatorisová* (1961) píše o ďalšom zaujímavom počine vtedajších našich kolegov. V letnom období, v parčíku pred Domom osvetly, zriadila knižnica letnú čítareň. Učinila tak za pomoci MsNV, ktorý dal vyhotoviť

novinový pult. *Letná čítareň bola v prevádzke od 3. júla do 12. septembra nepretržite aj v nedeľu, okrem dní, keď pršalo. Za 56 slnečných dní využilo časopisy približne 2200 občanov. Presnú evidenciu nebolo možné viesť, pretože v čítárni nebola služba. Pozoruhodné bolo to, že po celý čas prevádzky čítárne sa nám stratili len 4 časopisy.* ☺

V roku 1961 pracovali v knižnici 2 pracovníčky – Lena Mensatorisová a Gizela Galbavá. Klára Sečkárová bola preradená z MsLK v Kremnici do OLK v Žiari nad Hronom.

rok 1963

Knižnica spolupracovala aj s pionierskym táborom „Rovnosť“ a súbor kníh knihovníci pripravili pre *Doliečovanie cardiografických detí v Kremnici* (Mensatorisová, 1963). Zamestnanecký tím tvorili – *Mensatorisová, Lena; Leitnerová, Mária; Žbirková, Eva (neskôr Osvaldová); Žabková, Mária* (Komentár... 1963).

Výnimočne, kvôli názorosti, uvádzam aj niekoľko zaujímavých vysokých čísel z jednotnej sústavy knižníc: *Jednotnú sústavu knižníc v našom okrese tvorilo podľa údajov získaných pri povinnej registrácii v roku 1963 328 knižníc rôznych typov, a to: 87 knižníc ľudových (v súčasnej dobe je ich už len 81), 167 školských, 8 múzejných a archívnych, 36 odborných, 9 technických, 8 družstevných, 9 zdravotníckych a 4 administratívne* (Kislingerová, 1968, s. 12).

rok 1964

V roku 1964 opäť došlo k veľkej zmene. V Žiari nad Hronom boli pre okresnú knižnicu nevyhovujúce priestorové podmienky. To bol dôvod na to, že z **Mestskej knižnice v Kremnici** bola 1. 1. 1964 vytvorená **Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici** (OLK), s metodickou pôsobnosťou vo všetkých knižniciach jednotnej sústavy na území okresu Žiar nad Hronom.

K vyššie uvedenému dátumu sa viaže aj zmena na poste riaditeľky knižnice, keď Lenu Mensatorisovú vystriedala Klára Kislingerová.

rok 1965

V *Komentári k štatistickému výkazu o činnosti za rok 1965 z 5. januára 1966*, na 1. strane, je zaznamenané, že knižnica disponovala 5 miestnosťami a pobočku nemala. Personálna zostava bola nasledovná: Klára Kislingerová, riaditeľka; Lena Mensatorisová, samostatný knihovník; Božena Volentierová, metodik; Eva Žbirková, knihovník I; Mária Mrázová, knihovník II; Mária Žabková, upratovačka.... Najčítanejšími knihami boli – *Winnetou, Petrolejový princ, publikácie ML, edícia Z rozprávky do rozprávky, Sám vojak v poli, Barón Goldring sa vra-*

Naše publikum v Dome osvetly. Možno sa niektorí spoznáte.

cia, Traja kamaráti, Synovia muža kamenného srdca, Víťazný oblúk.

Ako dôkaz toho, že knihovníci majú tiež zmysel pre humor, pridávam tieto úsmevné príhody, ba až anekdoty, ktoré zaznamenali naši kolegovia pri svojej práci: *Pri našich návštevách v knižniciach čakajú nás rôzne prekvapenia. Nedávno metodička OK navštívila jednu knižnicu v okrese. Pri príchode ju privítal knihovník so slovami: „Knižnicu mám v poriadku, len nevypožičiavam.“ Ako bola spokojná s touto knižnicou, nevieme. ☺ Čitateľka mala vypožičanú knihu z knižnice už vyše roka. Keďže na upomienky neodpovedala, vybrali sa pracovníčky knižnice za ňou osobne. Povedala im, že knihu síce má, ale že si myslala, že sa na ňu zabudne a že si ju chce ponechať. ☺ (Metodický list č. 3/1965).*

rok 1966

V roku 1966 v knižnici pracovali – Klára Kislingerová,

Zľava: Božena Volentierová, Klára Kislingerová a Eva Osvaldová

riaditeľka; Lena Mensatorisová, samostatný knihovník; Božena Volentierová, metodik; Eva Žbirková, metodik; Anna Marková, knihovník II; Mária Čillíková, hosp. – admin.; Elena Grellnetová, knihovník II. Kremničania najviac v tomto roku čítali – *Víťazný oblúk, Citadela, Winnetou, Poklad na striebornom jazere, Duch Llana Estacada, všetky detektívky a rozprávky.* (Komentár... 1966).

rok 1967

OLK začala s centrálnym nákupom kníh pre ľudové knižnice s dobrovoľnými knihovníkmi v obciach okresu ZH. K 1. 1. 1967 v OLK pracovalo 7 pracovníkov.

rok 1968

V kremnickom archíve sa zachoval *Štatút Okresnej knižnice Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici*, v ktorom sa o knižnici píše:

...*Okresná knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici je samostatnou štátnou socialistickou organizáciou príspevkového charakte-*

ru a je riadená ONV v Žiari nad Hronom. Podľa zákona č. 53/59 Zb. plní funkciu knižnice okresnej na území okresu, mestskej knižnice na území mesta, funkciu strediskovej knižnice pre obce Dolná Ves, Horná Ves, Kopernica, Lúčky, Kremnické Bane, Kunešov, Krahule. Zároveň plní funkciu strediska metodickej, bibliografickej, informačnej a medziknižničnej výpožičnej služby pre všetky knižnice jednotnej sústavy v okrese... podpísaný predseda ONV Pavol Červeň.

rok 1969

Vo *Výročnej zpráve o činnosti knižnice za rok 1969* je zaznačené personálne obsadenie OLK a pracovné zaradenie jej pracovníkov – riaditeľka – Klára Kislingerová; hospodárska správa – Anna Marková; úsek doplňovania, spracovania a ochrany fondov – Mária Sliacka-Víglaská a Anna Marková; oddelenie služieb čitateľom – Lena Mensatorisová, Jana Ivaničová a Zuzana Heuslerová; oddelenie metodicko-bibliografické – Danica Felixová-Almanová a Eva Osvaldová-Žbirková; na tomto úseku bola zaradená i Božena Mikulčíková...; upratovačka – Alžbeta Bol-dišová.

Zpráva ďalej uvádza, že sa čiastočne vylepšilo priestorové vybavenie knižnice, výmenou jednej miestnosti za tri, ... že najväčšej pozornosti sa tešila výstava, ktorú inštalovali v priestoroch Mestského múzea pod názvom „Slovenskí spisovate-

Pramene:

Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica.
 ● ČERVEN, Pavol, 1968. *Štatút Okresnej knižnice Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici. Fond: Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici. Činnosť sekretariátu riaditeľa, ročník 1968 – 1970, číslo ukladacej jednotky 1.*
 ● *Komentár k štatistickému výkazu o knižniciach v okrese Žiar nad Hronom za rok 1960. Fond: Okresná ľudová knižnica. Činnosť odborného útvaru. Ročník 1960, číslo ukladacej jednotky 1.*
 ● *Komentár k ročnému výkazu za rok 1963. Fond: Okresná ľudová knižnica. Činnosť odborného útvaru 1963, šk. č. 1.*
 ● *Komentár k okresnému štatistickému výkazu o ľudových knižniciach za rok 1966. Fond: Okresná ľudová knižnica, 1966.*
 ● MENSATORISOVÁ, Lena, 1963. *Komentár k mesačnému výkazu. Fond: Okresná ľudová knižnica, 1966, s. 1.*
 ● *Metodický list č. 3/1965. Kremnica: Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici, s. 5.*

lia okresu Žiar nad Hronom od r. 1793 až po súčasnosť“.

V tejto dekáde, keď knižnica napredovala, rozširovali sa jej priestory, pribúdali oddelenia, pracovníci, knihy a ľudia viac a viac čítali, sa nad kremnickou knižnicou opäť na chvíľu zamračilo. Zo septembra 1969 pochádza *Investičný zámer Okresná knižnica Žiar nad Hronom*, ktorý dokazuje snahu o postavenie novej budovy okresnej knižnice v Žiari nad Hronom. Takto v ňom vykreslili našu knižnicu: *Nevyhovujúca okresná knižnica – po stránke priestorovej, komunikačnej, vybavenosti knižných fondov, uskladnenia atď., je umiestnená mimo centra okresu t. j. v Kremnici. Táto knižnica má pre svoje účely celkom štyri miestnosti o rozlohe 103 m². Ich rozsah naprosto nevyhovuje modernému poňatiu funkcie a poslaniu knižnice, a to najmä z hľadiska plnenia úloh okresnej knižnice a spolupráce s ďalšími inštitúciami a závodmi umiestnenými v sídle okresu v Žiari nad Hronom. ...*

Tento zámer nebol zrealizovaný, nenašli sa naň financie.

(pokračovanie nabudúce)

30. septembra 1961. *Fond: MsNV Kremnica, 1961, šk. č. 119.*

● *Ministerstvo kultúry SSR, 1969. Investičný zámer Okresná knižnica Žiar nad Hronom. Fond: Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici. Činnosť sekretariátu riaditeľa, ročník 1968 – 1970, číslo ukladacej jednotky 1.*

Umiestnenie: Archív Knižnice Jána Kollára, Kremnica.

● *Výročná zpráva o činnosti knižnice za rok 1969. Kremnica: Okresná knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici, s. 1.*

● *KISLINGEROVÁ, Klára, 1968. Vývoj ľudového knihovníctva v okrese Žiar nad Hronom 1960-1967. Kremnica: Okresná knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici, s. 12.*

● *Komentár k štatistickému výkazu o činnosti za rok 1965. Kremnica: Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici, 1966, s. 1.*

● *Metodický list č. 3/1965. Kremnica: Okresná ľudová knižnica Žiar nad Hronom so sídlom v Kremnici, s. 5.*

spracovala: Alžbeta Madudová

Kalendár významných osobností

○ júl – august 2015

Jozef Ciger Hronský– prozaik, publicista,
kultúrny pracovník,
redaktor, maliar, učiteľ.Zomrel **13. 7. 1960** v Lujáne
(Argentína)

V r. 1902 – 1907 navštevoval ľudovú školu vo Zvolene, 1907 – 1910 meštiansku školu v Krupine, 1910 – 1914 študoval na maďarskom učiteľskom ústave v Leviciach. V roku 1914 pôsobil ako učiteľ v Horných Mladoniciach, 1916 – 1917 v Senohradoch, 1920 – 1923 v Krupine, 1923 – 1927 v Kremnici učil na štátnej ľudovej škole, neskôr na štátnej meštianskej

škole a bol aj členom knižničnej rady kremnickej knižnice, 1927 – 1933 učiteľ na meštianskej škole v Martine, 1933 – 1945 pracovník Matice slovenskej v Martine, 1945 emigroval do Rakúska, na jeseň 1945 do Talianska, od 1948 kreslič textilnej továrne v Lujáne v Argentíne.

Dielo: Vrcholný reprezentant modernej slovenskej prózy a organizátor kultúrneho života. Autor poviedok, noviel, románov, drámy, próz pre mládež – poviedok, povestí, upravoval ľudové rozprávky, ktoré ho inšpirovali k tvorbe vlastných magických a zvieracích rozprávok. Jeho detskú dušu, chlapčenské ctenie a videnie i prvé základy vzdelania formovalo mestské prostredie Zvolena a neskôr Krupiny. V Kremnici okrem plnenia si učiteľských povinností a sústavnom vzdelávaní, publikoval, intenzívne spolupracoval s kremnickým nakladateľstvom Mládež a jeho rovnomennou edíciou, ktorej jednotlivé zväzky sa tlačili v Krupine u jeho svokra A. Ružináka. V Kremnici vytvoril diela Najmladší Závodský, Kremnické povesti, Sedemnást' a sedem múd-

rostí, Janko Hrášok, Pod kozúbkom. J. C. Hronský sa venoval aj výtvarnej tvorbe. Narodil sa 23. 2. 1896 vo Zvolene.

■ **55. výročie úmrtia****Dr. Ing. František Marhold**

sa narodil **31. 8. 1894** ako syn obchodníka v Příbrami. Do obcej školy chodil v Příbrami, v Poličke a Mladej Boleslavi. Štúdiá na strednej škole začal na reálke v Příbrami v školskom roku 1905/06, kde zmaturoval s vyznamenaním v roku 1912. Vysokú školu technickú začal v školskom roku 1912/13 a to odbor stavebného inžinier-

stva, kde v roku 1918 zložil štátne skúšky s vyznamenaním zo všetkých predmetov. V roku 1922 predložil dizertačnú prácu na ČVUT a na jej základe mu bol udelený titul doktora vied technických.

Do praxe nastúpil 1. 3. 1918 a pracoval pri projektovaní, trasovaní a stavbe železničných tratí, od roku 1921 v spoločnosti na stavbu višutých lanových dráh, kde pracoval na projektoch aj na samotných stavbách lanových dráh. Samostatnú prax ako civilný inžinier začal od roku 1922, pričom projektoval a realizoval rôzne stavby ako napríklad železnicu Davle – Slapská priehrada. V roku 1932 vstúpil ako verejný spoločník do Kremnickej stavebnej spoločnosti, kde projektoval a realizoval viaceré stavebné práce, ako napríklad stavby vojenských kasární v Kremnici, rôzne banské stavby ako hydroelektrárne I. a II. stupňa s akumuláčnými nádržami na Kremnických Baniach a na Revolte na spády 70 a 163 m s prírodným potrubím. Podieľal sa na rekonštrukcii dedičnej štôlne, ako odpadu od IV. stupňa hydroelektrár-

ne v Kremnici. Na stavbe sanatória vo Vyšných Hágoch realizoval stavbu železničnej prípojky s tunelovým prístupom do skladov sanatória ako aj cestu z Mengušoviec do Vyšných Hágov. V rokoch 1941 – 42 robil projekt spodnej stavby, v tom čase najväčšieho krivokoľajného viaduku v Hanušovciach nad Topľou na stavbe železnice Prešov – Strážske. V roku 1944, keď začalo Slovenské národné povstanie, veliteľstvo Čs. armády v Banskej Bystrici ho poverilo vedením Technickej pohotovosti v okrese Kremnica. Tu zabezpečoval opevňovacie práce a viedol aj práce na rekonštrukcii tunela na Skalke pre prechod vojenských jednotiek cez horský hrebeň na banskobystrickú stranu (Gergelyho tunel). Po ústupe povstaleckých jednotiek z Kremnice sa zúčastnil prác na stavbe provízorého letiska pri Rohoznej pri Brezne. Zimu 1944/45 s rodinou strávil v Nízkych Tatrách pri Dolnej Lehote, kde zažili prepad II. československej paradesantnej brigády nemeckým vojskom 30. novembra 1944. Do Kremnice sa vrátil

až 10. 4. 1945. Za zásluhy v povstaní bola udelená Československá vojenská medaila Za zásluhy I. stupňa a Rad Slovenského národného povstania II. triedy. Po oslobodení organizoval rekonštrukčné práce v Kremnici, okrem iného realizoval aj stavbu poštového úradu. Po znárodnení firmy pracoval ako statik a neskôr ako prevádzkový vedúci Čsl. stavebných závodov, neskoršie Pozemných stavieb v Banskej Bystrici. Od roku 1950 viedol v Kremnici skúšobňu stavebných hmôt. Mal manželku Helenu a deti Evu, Ivana a Alenu. Z nich žije už len Eva Hlásna, rodená Marholdová. František Marhold zomrel 11. 7. 1960. Napriek jeho zásluhám o rozvoj mesta Kremnica a v SNP sa pre nedoplatky po znárodnenej firme jeho deti a manželka museli vzdať dedičstva po ňom. Táto krivda bola čiastočne napravená až po roku 1989.

■ **121. výročie narodenia**
Medailón vypracoval a fotografiu poskytol vnuk Františka Marholda Karol Marhold.

Jubilujúci súčasníci

Prof. Peter Michalica, ArtD. – husľový virtuóz,
slovenský huslista, pedagóg
a producent sa narodil
v Kremnici **10. 7. 1945**

Štúdiá: 1952 Hudobná škola v Kremnici (Rudolf Ország), 1959 – 1965 Konzervatórium Bratislava (Ján Skladaný), 1965 – 1969 Vysoká škola múzických umení (Ján Skladaný), 1971 – 1974 Konzervatórium P. I. Čajkovského Moskva (Jurij Jankevič, Maja Samuilovna Glezarova), 1975 Kráľovské konzervatórium Brusel (na osobné pozvanie André Gertlera).

Majstrovské kurzy: 1970 Henryk Szeryng (Ženeva), 1970 Wolfgang Schneiderhan (Luzern), 1972 Henryk Szeryng (Ženeva), 1973 Béla Bartók Szeminárium Budapešť, Szombathely (André Gertler), 1976 Béla Bartók Szeminárium Budapešť, Szombathely (André Gertler), 1977 Béla Bartók Szeminárium Budapešť, Szombathely (André Gertler), 1978 International Konzertarbeitwoche Goslar

(André Gertler), 1978 Béla Bartók Szeminárium Budapešť, Szombathely (André Gertler), 1979 International Konzertarbeitwoche Goslar (André Gertler), 1979 Béla Bartók Szeminárium Budapešť, Szombathely (André Gertler), 1979 UNESCO Music Academy for Soloists, Wolfenbüttel, Nemecko (André Gertler), 1980 International Konzertarbeitwoche Goslar (André Gertler).

Ocenenia z národných súťaží: 1961 Súťaž konzervatórií ČSSR – 2. miesto, 1962 Súťaž konzervatórií ČSSR – 1. miesto, 1968 Súťaž mladých interpretov Praha – 1. miesto.

Ocenenia z medzinárodných súťaží: 1966 Spojené kráľovstvo, medzinárodná súťaž huslistov o cenu Carla Flescha v Londýne – 3. miesto; 1975 Belgicko, Premier Prix arc Grande Distinction, Kráľovské konzervatórium Brusel.

Členstvo v odborných porotách husľových súťaží v SR: SFKU Žilina; Národná súťaž Slovenskej republiky – predseda poroty (1991 – 1993); Čírenie talentov; Talenty pre Európu – predseda poroty (2000 – 2015); a i.

Členstvo v medzinárodných odborných porotách husľových súťaží: Kocianova medzinárodná husľová súťaž – podpredseda; Baltická súťaž – Gdansk; Valentino Bucchi – Rím; súťaže vo Viedni, Innsbrucku, Corku (Írsko) a i.

Komorné duety: Helena Michalícová, Ivan Palovič, Miloš Starosta, Dana Šašinová – Satury, Tomáš Gál, Viera Bartošová.

Klavírne triá: Slovenské klavírne trio.

Profesor Peter Michalica, ArtD. je autorom televíznych relácií: Soiré Petra Michalicu (1991 – 1993), Nekonečný príbeh, rozhlasový cyklus 30 relácií pre žiakov základných škôl, a i.

Vyznamenania a ocenenia: Národná cena Slovenskej republiky, Zaslúžilý umelec, Cena Tomáša Baťu, Cena Pavla Straussa, Cena Frica Kafendu, Paul Harris Fellow, Pribinov kríž II. triedy za mimoriadny prínos v oblasti kultúry udelený pri príležitosti 20. výročia vzniku samostatnej SR.

Profesor Peter Michalica, ArtD. pôsobil ako sólista Slovenskej filharmónie a od roku 1973 ako sólista umeleckej agentúry Slovkoncert.

V rokoch 1982 – 1983 vyučoval ako hosťujúci profesor na Michiganskej štátnej univerzite v USA. V americkom Detroiti učil v rokoch 1985 – 1988 na Wayne State University. Od roku 1989 učil na VŠMU v Bratislave (od 2004 ako profesor) a od roku 2002 tiež na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Pravidelne nahráva pre Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas, ako aj domáce a zahraničné nahrávacie spoločnosti (rozhlas v: Indii, USA, Španielsku, Bulharsku, a i.; TV v: USA, Bulharsku, SRN a i.) Od roku 2004 je členom Rozhlasovej rady. V roku 2000 založil koncertný cyklus Hudba pod diamantom, ktorý organizuje vo svojom rodnom dome v Kremnici. Je predsedom Správnej rady Nadácie Jána Cikkera. Pôsobil aj ako člen festivalovej rady Bratislavských hudobných slávností

(BHS). Za roky pôsobenia absolvoval množstvo domácich a medzinárodných hudobných festivalov, pôsobil s desiatkami orchestrov a viac ako deväťdesiatimi dirigentmi. Účinkoval vo viac ako štyridsiatich krajinách na štyroch kontinentoch (USA, Ruská federácia, Kanada, Kuba, India, Čína, Tunisko, Ukrajina, Bielorusko, Litva, Lotyšsko, Estónsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Arménsko, Grécko, Bulharsko, Rumunsko, Srbsko, Chorvátsko, Slovinsko, Česká republika, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Nemecko, Nórsko, Švédsko, Dánsko, Belgicko, Španielsko, Írsko, Veľká Británia, Taliansko, Švajčiarsko a i.).

■ **70. výročie narodenia**
Informácie o sebe poskytol prof. Peter Michalica, ArtD., foto: internet**Mgr. Art. Miloslav Král**– herec, spevák, skladateľ
a režisér sa narodil v Žiari
nad Hronom **14. 7. 1975**

Štúdiá: Základnú školu v Ihráči a Jastrabej navštevoval v rokoch 1981 – 1989. V roku 1989 ukončil štúdium klavíra na ZUŠ v Kremnici. V rokoch 1989 – 1993 absol-

voval gymnázium v Žiari nad Hronom. V štúdiu pokračoval na Vysokej škole múzických umení, kde študoval odbor herectvo v rokoch 1993 – 1997. V rokoch 2009 – 2014 vyštudoval odbor filmová réžia na FF VŠMU.

Zamestnanie: V rokoch 1997 – 2008 pôsobil v Slovenskom komornom divadle (SKD) v Martine, v rokoch 2003 – 2008 bol jeho umeleckým šéfom. V rokoch 2005 – 2008 pôsobil ako umelecký riaditeľ divadelného festivalu Dotyky a spojenia v Martine, ktorého bol aj spoluzakladateľ, organizátor a dramaturg. V rokoch 2008 – 2010 pôsobil v Divadle Andreja Bagara (DAB) v Nitre. Od roku 2010 je na voľnej nohe. V súčasnosti účinkuje v Mestskom divadle Žilina a v Bratislave, v Mestskom divadle P. O. Hviezdoslava (DPOH), Slovenskom národnom divadle (SND) a v Divadle Aréna. Hrá v seriáloch, koncertuje so svojou skupinou Milo Král band a režíruje v TV Markíza Rodinné prípady.

Najvýznamnejšie herecké postavy (výber): Raskolnikov – Zločin a trest (absolventské predstavenie), Nezdar – Letný deň (SKD Martin), Eben – Túžba pod brestami (SKD Martin), Lajoš Kostrovický – Dobrodružstvo pri obžinkoch (SKD Martin), Sgannarell – Don(a) Juan(a) (SKD Martin), Figaro – Figarova svadba (Štátne divadlo - ŠD Košice), Leonardo – Krvavá svadba (SKD Martin), Ivanov – Ivanov (SKD Martin), Trigorin – Čajka (SKD Martin), Sládkovič – Štúrovc (SKD Martin – koncert zrušený), Artur – Tango (SKD Martin), Dan – Okuliare Eltona Johna (DAB Nitra), Jim

– Sklenený zverinec (DAB Nitra), Kent – Král Lear (DAB Nitra), Richmond – Richard III. (Letné shakespearovské slávnosti v Bratislave)

Tvorba a činnosť: Autorské projekty: Scénická hudba k divadelným predstaveniam: Fernando Krapp mi napísal list (VŠMU), Búrka (VŠMU), Zločin a trest (VŠMU), Oleanna (SND), Horor v horárni (SND), Dušnosť (SKD, RTVS), Play Shakespeare (ŠD Košice), Na dne (SKD), Štúrovc (SKD - koncert zrušený), Anjeli všedného dňa (SKD), Zrkadlovo (BD Žilina), Cyrano z Bergeracu (DJGT Zvolen), Divá Bára (divadlo Rokoko Praha)

CD projekty: Staré ruské rozprávky, Calibrum, Štúrovc, Dušnosť, Milo Král band
Iná činnosť: rozhlas, dabing, televízia: moderovanie relácie pre deti Taraninky (STV), stvárnil zaujímavé postavy v TV Markíza, JOJ a RTVS v týchto seriáloch: Ordinácia v ružovej záhrade, Zlomok sekundy, Nevinní, Búrlivé víno, Vdova, Doktorka Ema a vo filme Čerešňový chlapec. V roku 2005 založil a organizoval 1. – 4. ročník martinského festivalu divadiel na Slovensku Dotyky a spojenia.

Ocenenia: Cena Litfonda za postavu Leonarda v inscenácii hry Krvavá svadba, Cena STV za dabing – postava Rui Blas vo filme Rui Blas, Cena Dosky 2007 za scénickú hudbu k inscenácii hry Štúrovc (koncert zrušený)

■ **40. výročie narodenia**
Informácie poskytol jubilant. Foto: internet
Jubilantom srdečne gratulujeme.

spracoval Jaroslav Slašťan

▼ divadelné predstavenia

GULLIVEROV DENNÍK

nedeľa 2. augusta, 16.00

Rozprávka na motívy románu Jonathana Swiftha Gulliverove cesty. V rozprávke okrem všeobecných známych Obrov a Liliputánov hrdina stretne pirátov a navštívi lietajúci ostrov a krajinu koní. Všade sa stretáva s hlavným problémom a to je rôzne správanie a zvyky. Tak si diváci z našej rozprávky môžu okrem zážitku a zábavy odniesť aj poučenie o tom, ako sa správať k druhým osobám. Namiesto opovrhovania je treba viac tolerancie a pochopenia. Klamstvo, že je zlá ľudská vlastnosť a samotné poučenie proti zneužívaniu slabších proti rasizmu, netolerancii a šikane. Poučenie a vedenie k slušnosti a úcte. Rozprávka je vtipne podaná, ale s dôrazom na vážnosť niektorých dôležitých myšlienok. Sú v nej aj spievané pasáže. Čas predstavenia 50 min.

Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou mesta Kremnica. Vstup je voľný.

SKÚS CIRKUS

nedeľa 16. augusta, 16.00

V hre na cirkusovú školu sa za jednu hodinu dozviete všetko, čo potrebujete vedieť o tajomstvách cirkusového umenia. Za zvukov cirkusového orchestra si vyskúšate robiť jednoduché kúzla, zvládnete základy akrobacie a žonglovania, naučíte sa, ako klauni plačú a kedy sa smejú, no a na záver vám prezradíme, prečo sme sa v novom cirkuse rozlúčili so živými zvieratami a aké zvieratá krotíme. Vyučovanie trvá 60 minút, jedna vyučovacia hodina je dlhá len 10 minút a prestávky preskakujeme.

Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou mesta Kremnica. Vstup je voľný.

▼ jazzový večer

štvrtok 20. augusta, 19.00

Jazzový večer v kine Akropola bude patriť dvom triám. **Impaco trio** hrá kultivovaný pop, trochu klasiky a groove. Košická kapela **The Swines** hrá jazzrock. Obe kapely do toho však dávajú najmä srdce.

Impaco trio vzniklo ako projekt troch muzikantov v júli 2014. Ich štýl by sa dal charakterizovať ako kultivovaný pop s prvkami jazzu, r'n'b, klasiky, filmovej hudby a groove. Všetka

tvorba vzniká výhradne improvizáciou, preto pri live hraní im nikdy tvorivosť nechýba.

V triu **The Swines** dominuje predovšetkým sólová gitara, držiak sa čitateľných vzorov inšpirovaných fusion jazzom. Dokonca aj v pasážach kde je zvuk gitary neprevažuje, si drží svoju pozíciu akéhosi rozprávača. Opakovanie fráz, pulzujúca basa a jazzrockové bicie – to sú **The Swines**.

▼ priamy prenos z divadla

KUPEC BENÁTSKY

streda, 22. augusta, 19.45

Shakespeareova nekompromisná tragédia v najvyššej kvalite obrazu a zvuku v priamom prenose z anglického Stratfordu nad Avonom v kine Akropola.

Kým prúdi zlato, všetko je v poriadku. Ale keď je porušená zmluva medzi Bossaniam a Šajlokom, bublajúce rasové napätie vypení. Ukričovaný otec a opovrhovaný outsider Šajlok požaduje konečnú cenu za dohodu potvrdenú krvou.

V apríli 2014 uplynulo 450 rokov od narodenia najväčšieho dramatika všetkých čias Williama Shakespeara. Jeho nesmrteľné drámy žijú ďalej v mnohých divadlách, úplne výlučné miesto medzi nimi však patrí Kráľovskej shakespearovskej spoločnosti – ensembli svetovej úrovne, ktorý uchováva shakespearovskú tradíciu nepretržite, čo tento súbor robí jedinečným. Súbor sa chváli viac ako päťdesiatročné históriou a sídli priamo v Shakespeareovej rodisku v anglickom Stratford nad Avonom.

Anglicky s českými titulkami. Predpredaj 4 €, na mieste 6 €.

▼ letné kino

LETNÉ KINO NASLEPO

piatky 31. júla a 21. augusta, 20.30

Nechajte sa prevapit našim výberom filmov na dva piatkové večery. Filmy budú mládeži prístupné od 12 rokov.

CHROBÁČIKOVIA: Údolie stratených mravčiek

sobota 1. august, 20.30

Na malebnej lesnej čistinke sa jedného dňa rozpúta nepriateľstvo medzi kolóniami čiernych a červených mravcov. Príčinou sporu sú zvyšky jedla z pikniku, ktoré tam zanechal mladý pár. Odrazu sa uprostred znepriatelených strán objaví odvážna lienka... a ako to celé dopadne - či dobro a odvaha nakoniec zvíťazia - všetci priaznivci Chrobáčikov už nepochybne vedia.

AMY – piatok 7. august, 20.30

Kým v skutočnosti bolo dievča, ktoré stojí za menom Amy Winehouse? Čo táto hudobná ikona skrývala pred okolitým svetom a prečo zomrela vo veku len 27 rokov? Celovečerný dokument necháva hovoriť najmä Amy samotnú prostredníctvom doposiaľ nezverejnených archívnych záberov, rozhovorov, ale predovšetkým prostredníctvom jej hudby a pôvodných textov, ktoré vždy reflektovali aktuálne udalosti jej života. Za známym mediálnym obrazom ale odhaľujeme hlavne Amy, ktorá skutočne túži len po dvoch veciach: naozajstnej láske a hudbe.

▼ detské karaoke

nedeľa 9. augusta, 17.00

Máte doma malých Haberov a Rolincov? Na našej karaoke show si budú môcť zaspievať do sýtosti a dostanú aj malý darček.

Bažant Kinematograf 2015: Svetové filmové zážitky pod holým nebom

Putovný letný filmový festival **Bažant Kinematograf** štartuje svoju 13. sezónu. Dva tradičné retro autobusy aj tento rok vyrazajú na cestu po celom Slovensku. Od 1. júla do 9. septembra navštívia 33 miest a prvýkrát **Bažant Kinematograf** zavíta aj do Kremnice. Premietat' bude pri Starej pošte so začiatkom predstavení o 21.00.

11. 8. ● Zakázané uvoľnenie

Výbušná konverzačná a situačná komédia na motívy úspešnej divadelnej hry Petra Kolečka sa odohráva počas jedného večera v zapadnutej dedinskej krčme. Jej príbeh je jednoduchý. Dozviete sa, čo všetko sa môže povedať a stať, keď sa opijú unesená nevesta, ženský svedok jej ženicha a životom ostrieľaná barmanka... Od-dychový Hřebejk, v ktorom sa všetko začína na svadbe a končí prevkypivou pointou.

12. 8. ● Trabantom až na koniec sveta

Dobrodružná a vtipná roadmovie o tom, ako päť Čechov na dvoch Trabantoch, dvaja Poliáci na jednej Fiatke a jeden Slovák na Jawe prejdú 21 124 kilometrov naprieč Južnou Amerikou. Vede ich cestovateľ, filmár, novinár Dan Přibáň, ktorý potom, ako s minimálnym technickým vybavením prešiel trabantom Afriku a nakrútil o tom film, sa so svojou partiou podujal na ešte náročnejšiu cestu.

13. 8. ● 38

Tento jedinečný filmový projekt mapuje život slovenskej hokejovej legendy Pavla Demitru. Výnimočný a citlivo spracovaný príbeh predstavuje Demitru nielen ako vrcholového športovca, ale predovšetkým ako človeka a silnú osobnosť, na ktorú dodnes spomína celý národ. Hovorí nielen o hokeji, výnimočnom talente a ceste za svojim snom, ale aj tom, ako sú láska, sila kamarátstva a humor dôležité v živote človeka.

14. 8. ● Díra u Hanušovic

Čierna komédia s prvotriednymi hercami z Dejvického divadla, ktoré dnes patrí k najnavštevovanejším pražským scénam. Učiteľka nemčiny v podaní Táni Vilhelmovej je krčmárka a asi sa nikdy nevydá. Na malej dedine neďaleko Hanušovic je totiž vhodných mužov ako šafranu. Starosta (Ivan Trojan) trávi príliš veľa času na posede a čaká na svojho jeleňa, detsky naivný Olin (Ivan Plesl) je považovaný za neškodného dedinského blázna a klampiar Kódl (Lukáš Latinák) sa zasa otočí za každou sukňou. Jedného dňa však aj v „diere“ u Hanušovic dôjde k nečakanej udalosti...

z Kalendára letných podujatí

- 2. 8. Kremnický hradný organ**
Mag. Ernst Wally (Rakúsko), Kostol sv. Kataríny, 18.00
- 8. 8. Piknik na hrade** – pestrý program pre celú rodinu v areáli mestského hradu, 9.00 – 17.00
- 9. 8. Kremnický hradný organ**
Prof. Enrico Viccardi (Taliansko) Kost. sv. Kataríny, 18.00
- 14. – 15. 8. 15. Kremnická bašta**
folkový a akustický festival
nádvorie vinotéky Biely bocian, vždy od 17.30
- 15. 8. Príbehy v múzeu** – špeciálne prehliadky expozície Líce a rub peňazí, 9.00 – 17.00
- 16. 8. Kremnický hradný organ**
Humberto Salvagnin (Brazília) Kost. sv. Kataríny, 18.00
- 27. 8. 71. výročie SNP** – pietna spomienka na Námestí SNP, 14.00
- 28. – 30. 8. Kremnické gagy** – jubilejný 35. ročník európskeho festivalu humoru a satiry

28-29-30. august 2015

KREMNICKE
GAGY.euEURÓPSKY FESTIVAL HUMORU A SATIRY
EUROPEAN FESTIVAL OF HUMOUR AND SATIRE35.
ročník

© Natália Ložňová

Organizátori:

NEO

Slovenské elektrárne sú spoločnosťou skupiny Enel

JUT-ELSTAV

AD&K

Hlavní partneri:

CITROËN

kontraktiNG

stavíme z dreva

SLOVALCO

AKS

SVAMAN

WILSON

SRS

SLOVENKA

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

SLOVENSKO

Generálny mediálny partner:

RTV

Hlavný mediálny partner:

slovenka

Mediálni partneri:

tyždeň

euroawk

tasr

kam do mesta

vlmedia

žiar 24

willmark

Slovensko

Kreatívny partner:

enterprise

Zahraniční partneri:

Valyžnictvo

Izraďa

na Slovensku

CESKÉ CENTRUM

Kremnické gagy

Spoluorganizátori: KREMNICKE DIVADLO V PODZEMÍ n.o., NEO ART, spol. s r.o. Bratislava, Občianske združenie Múzeum Gýča, Kremnica, NBS – Múzeum mincí a medailí, Kremnica, BBSK – Knížnica Jána Kollára, Kremnica, Občianske združenie 1115, Kremnica

VYHRAJTE VSTUPENKY NA GAGY! Príležitosť pre aktívnych Kremničanov

Hlavní organizátori 35. ročníka Festivalu humoru a satiry KREMNICKE GAGY aj tohto roku venujú 50 ks vstupeniek na atraktívne programy pre tých obyvateľov mesta, ktorí sú aktívni a zároveň im sociálna situácia neumožňuje návštevu drahšieho predstavenia či koncertu.

Do súťaže sa môžu zapojiť študenti, dôchodcovia, invalidní občania, mamičky na materskej alebo nezamestnaní s trvalým pobytom na území mesta, ktorí správne odpovedia na otázku:

V roku 2015 získal festival Kremnické gagy prestížne medzinárodné označenie EFFE – Európa pre festivaly, festivaly pre Európu. Koľko festivalov na Slovensku získalo právo používať logo EFFE?

a/ 13, b/ 6, c/ 35

Meno a priezvisko:

Trvalé bydlisko (ulica, č. d.):

Rok narodenia:

Sociálny status (študent, dôchodca, nezamestnaný...):

Kontakt (telefón/e-mail):

Zakrúžkovanú správnu odpoveď spolu s údajmi o svojej osobe vystrihnite a vhodte do osobitnej schránky s názvom GAGY 2015 v predajni novin (PNS) na Námestí SNP najneskôr do 15. augusta 2015.

Výhercovia budú kontaktovaní s možnosťou vybrať si (po predložení občianskeho preukazu s trvalým pobytom v Kremnici) **zadarmo 2 vstupenky podľa vlastného výberu** z desiatich TOP – produkcií festivalu v Kultúrnom a informačnom centre mesta od 18. do 22. 8. 2014.

Festivalové noviny KREMNICKE GAGY 2015 s kompletným programom dostanú všetci obyvatelia mesta v utorok 11. augusta 2015 do svojich schránok prostredníctvom svojich poštových doručovateľov.

Predpredaj vstupeniek na všetky platené programy sa prostredníctvom rezervačného systému na www.gagy.eu začína v pondelok 27. júla 2015, osobný odber v KIC bude možný od 1. augusta 2015. Aj tohto roku si bude možné zarezervovať a kúpiť jednodňové permanentky vo výške (piatok – 35 €, sobota – 45 € a nedeľa – 40 €), ktorých počet je však obmedzený (max. 30 ks/deň). Kontakt na KIC: E-mail: infocentrum@kremnica.sk, tel.: 045 6742 856.

HOT EKG '15

Divadlo Bolka POLÍVKY (CZ): DNA / piatok o 15:00 v Šapitó EURÓPA / Foto: Jiří Salík Sláma

ŠTÚDIO L+S (SK): LISTY EMILOVI / sobota o 16:00 v Šapitó EURÓPA Foto: Ctibor Bachratý

Spomienka na Ladislava Chudíka

Dňa 29. júna 2015 odišiel do hereckého neba Ladislav Chudík a my už môžeme na neho len spomínať a byť hrdí na to, že jeho meno je navždy spojené s Kremnicou. V roku 1998 si ho Kremničania ho uctili čestným občianstvom mesta Kremnica v roku 1998.

tam jeho sestra, vydatá za uja Bendíka, majstra v kremnickej bani. Bendíkovci mali nado mnou patronát. Mali však veľmi malý byt, takže som musel bývať u cudzích, u Jenitšekovcov. V jednej izbičke sme sa tiesnili traja študenti. Mal som blízko do gymnázia, to bola jediná výhoda.

Prečo jediná?

Nebol som tam šťastný, predsa som len bol jedenásťročný chlapec, sám

Takmer v každom rozhovore pre médiá si spomenul na študentské časy strávené v našom meste.

Pre vás, milí čitatelia Kremnických novín, vyberáme niekoľko úryvkov z jeho knihy spomienok:

„Žijem nadstavený čas“

Kremnica je od Hronca poriadny kus cesty...

Prečo ste šli po piatej ľudovej do gymnázia až tak ďaleko? Brezno bolo predsa bližšie?

Kremnicu vymyslel otec. Žila

v cudzom meste. Bolo mi smutno, mal som komplexy. Tie sa tuším prebudili už vo vlaku pri prvej ceste s mamou do Kremnice. Ešte pred Banskou Bystricou do nášho vagónu nastúpil profesor Pikula, ktorý bol neskôr v Kremnici riaditeľom gymnázia, a ten mojej mame medzi rečou o mne povedal? „Z toho chlapca veľkú radosť mať nebudete...“

To naozaj nebol najlepší štart do študentského života. Aký ste boli žiak?

V ľudovej škole som mal jednotky, sem tam dvojku, no na gymnázium to so mnou prvých päť rokov šlo prudko z kopca.

Ale v posledných ročníkoch sa vám celkom darilo – stali ste sa najprv členom, neskôr kultúrnym referentom, tajomníkom a napokon predsedom Hviezdoslavovho samovzdelávacieho krúžku pri štátnom slovenskom gymnázium v Kremnici.

Prvé roky v Kremnici som bol skautom, to ešte bolo Československo. Prišla autonómia, Slovenský štát a nás skautov takpovediac znárodnili – prešli sme do Hlinkovej mládeže. V tom čase som sa akosi odtiahol od Hlinkovej mládeže a prisunul sa k samovzdelávaciemu krúžku. A ten krúžok ma doslova katapultoval do kultúrneho a umeleckého života. Ako sextán som doslova ušiel od Jenitšekovcov, najprv som býval s jedným starším spolužiakom a v oktáve som sa konečne dopracoval k samostatnému bývaniu. Vtedy som sa začal cítiť vnútorne uspokojený, lebo som mal podmienky,

aby som mohol veľa čítať. **Na jar 1943 ste zmaturovali v Kremnici a už o niekoľko mesiacov ste sa stali hercom Národného divadla v Bratislave. Strmá kariéra, nie?**

Často som to spomínal...

Tak sa vrátme do Kremnice

Na gymnázium som sa často prejavoval ako recitátor. Recitovanie bolo vtedy uznávanou umeleckou činnosťou. Až mi raz profesor kreslenia František Kudláč, ktorý na

cvičoval v Kremnici ochotnícke divadlo, zveril postavu policajného komisára v hre zvolenského ochotníka Jozefa Korbačku Zostaň s nami, Pane. V roku 1943 boli v Kremnici okresné divadelné preteky ochotníkov, tam sme predviedli jedno dejstvo tejto hry. V porote bol aj dramaturg Národného divadla Ján Sedlák. Všimol si ma, ocenil môj talent, dokonca mi navrhol, aby som sa prišiel predstaviť do Národného divadla. Sľúbil mi, že mi pomôže, aby som

mohol študovať herectvo na dramatickom odbore Štátneho konzervatória v Bratislave.

Mama ho do Kremnice prevádzala slovami: „Buď dobrý a múdry!“

Zdroj:

CHUDÍK, Ladislav a Ján ŠTRASSER, 2009. *Žijem nadstavený čas: rozhovory s Jánom Štrasserom*. Bratislava: Forza music, s. 18 – 24.

Knížnica J. Kollára v Kremnici, foto: Jaroslav Sľašťán

Do Klubu čiernej kávy si prišla zaspomínať doktorka Helga Niklesová

Pozvanie do Klubu čiernej kávy prijala tentokrát známa lekárka MUDr. Helga Niklesová a rozšírila tak galériu jej významných hostí. Posedenie sa uskutočnilo v nedeľu 21. júna v hoteli Centrál.

Asi v 90 minútovom príhovore si zaspomínala na svoje lekárske začiatky v Kremnici. Poukázala na kvality svojich kolegov, ktorí sa s ňou podieľali v službách občanom v časoch, keď nemali počítače, CT-čko a iné vymoženosti modernej doby a diagnóza sa musela stanoviť na základe rozboru vzoriek krvi, moču, atď. Vyzdvihla šikovnosť kremnických sestričiek, ktoré zvládali naozaj všetko. Spomínala na časy, kedy Kremnica mala oddelenia, kde sa šilo, rodi-

lo a kadečo inšie, ale najmä pohotovosť fungovala sedem dní v týždni. Spomenula si na kolegov, ktorí už nie sú medzi nami ako MUDr. Hollý, MUDr. Zöldy, MUDr. Hodružský, MUDr. Horváth a ďalší. Na záver sme pani doktorke poďakovali za dlhé roky služby občanom, ako aj za ochotu prísť sa podeliť so svojimi názormi a spomienkami. Ďakujeme.

Norbert Boldiš

Podakovanie

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya Kremnica sa ako všetky nemocnice na Slovensku borí s nedostatkom financií, ktoré sú potrebné na jej samotný chod, ale aj na obnovu budov, zariadenia a technického vybavenia. Vždy sme veľmi povďační, keď sa nájde nejaký sponzor, ktorý poskytne určité finančné zdroje na uvedené potreby našej nemocnice.

Aj touto cestou by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať a vyjadriť obdiv predsedovi a členom samotného predstavenstva spoločnosti ELBA a.s. Kremnica, ktorá nám poskytla finančnú podporu. Táto finančná podpora bola použitá na zakúpenie nových postelí pre našich najmenších pacientov, ktorí sú hospitalizovaní na Pedopsychiatrickom oddelení.

Za naše deti vám ďakujeme vedenie nemocnice.

Spoločenská kronika

jún – júl 2015

naši najmenší

Matyáš Pagáč

Rodičom srdečne
blahoželáme.

rozlúčili sme sa

Emília Šavoltová
Margita Adamcová
Ľubomír Šarkózi
Ing. Tibor Jedlička

Češť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.

Emil Kollár
Ján Mihál
Ján Vaško

manželstvo uzavreli

Jozef Dubravec – Bc. Monika Šlajferčíková
Mgr. Róbert Wágner – Mgr. Zuzana Drexlerová
Martin Neuschl – Katarína Lajdová

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Spomíname na svojich blízkych

Zavrel si oči, utíchol láskavý hlas,
mal si život rád a miloval si nás.

Dňa 24. júna uplynul 1 rok, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, starý a prastarý otec

Ľudovít Valent.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.
S láskou spomína smútiaca rodina.

Netušila som, že mi tak náhle odídeš,
že v tichu letnej noci naposledy vydýchneš
a necháš ma napospas studenej žiare hviezd.
Tak veľa sme ti toho ešte chceli povedať,
nahlas vysloviť, čo pre nás znamenáš...

Už 25 rokov si spomíname na nášho milovaného syna a brata

Richarda Kapustu.

S láskou si na teba spomínajú mama a sestry Monika a Petra s rodinami.

„Odišiel si, no v spomienkach si stále s nami...“

Dňa 15. júla 2015 uplynul rok, čo nás navždy opustil náš manžel, otec, starý otec a brat

Jozef Šípoš.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
S láskou spomína rodina Šípošová

Dňa 12. augusta 2015 uplynú 10 rokov odo dňa, čo dotýklo srdce našej milovanej mamičky a starkej

Aleny Marholdovej.

S láskou na ňu spomínáme.
Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.
Daniela a Karol s rodinami

Kremnické družstvá v súťažiach na druhých a štvrtých miestach

4. júla sa uskutočnil 23. ročník hasičskej súťaže o putočný pohár primátora mesta Kremnica. Členovia Dobrovoľného hasičského zboru Kremnica pripravovali dráhu pretekov od skorých ranných hodín, aby presne o 9.00 hod. mohol jeho predseda podať hlásenie primátorovi mes-

ta Alexandrovi Ferenčíkovi, ktorý hasičskú súťaž otvoril. O 9.20 hod. vyzval Jaroslav Franko prvé družstvo na štart 23. ročníka. Keďže hasičských družstiev nebolo veľa a niektoré družstvá čakali v ten deň ešte ďalšie súťaže, zápolenie prebiehalo v rýchlym tempe.

Rybárska reštaurácia, Pernikárstvo Jozef Haurík, Domáce potreby Ján Búry, Súkrodev Štefan Drozd, Fidenza Anton Ihring, Víno Matyšák Peter Schmidt, Drevovýroba Matej Svítok, Papiernictvo Branislav Králik, Elektro Daniel Friebert, Drobný tovar Mária Michalková.

Výsledky ženy:

1. Blážovce /19,25, 2. Kremnica /20,47, 3. Budča /23,03, 4. Bartošova Lehôtka /24,26, 5. Mošovce /26,02, 6. Piteľová /26,80

Výsledky muži:

1. Kláštor pod Znievom stanica /15,09, 2. Bartošova Lehôtka /15,24, 3. Trnavá Hora /16,20, 4. Kremnica /17,28, 5. Kremnické Bane /18,71

Výsledky muži nad 35 rokov:

1. Bartošova Lehôtka /16,56,

2. Kremnica /20, 79

Preteky mladých hasičov:

1. Bartošova Lehôtka /14,76, 2. Kremnica /17,08, 3. Piteľová 1 / 17,27, 4. Piteľová 2 /23,48, 5. Malá Lehota chlapci /32,68, 6. Malá Lehota dievčatá /44,18, 7. Badín /52,63

Všetky hasičské družstvá boli ocenené pohármi a darmi od sponzorov: ELBA a.s.,

V sobotu 30. mája sa na ľahkoatletickom ihrisku stretlo sedem súťažných družstiev, ktoré si zmerali sily v okresnom kole hry „Plameň“. V súťaži bojovalo päť chlapčenských a dve dievčenské družstvá. V súťaži požiarneho útoku CTIF a v štafete na 8 x 50 metrov bolo poradie nasledovné:

Dievčatá: 1. Piteľová A, 2. Piteľová B

Chlapci: 1. Bartošova Lehôtka, 2. Kremnica, 3. Banský Studenec, 4. Banská Štiavnica, 5. Nová Baňa

Požiarneho útoku s vodou: 1. Piteľová B /17,58 s, 2. Bartošova Lehôtka /19,02 s, 3. Banský Studenec /19,14 s, 4. Kremnica /20,33 s, 5. Piteľová A /22,16 s, 6. Nová Baňa /39,34 s (Banská Štiavnica sa súťaže nezúčastnila)

V preverke pripravenosti hasičských družstiev okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom, ktoré sa uskutočnili v sobotu 6. júna v Prencove, obsadili naši muži 4. miesto z 18 družstiev a ženy rovnako 4. miesto zo 6 družstiev. Chcem sa poďakovať súťažiacim za ich výkony.

Jaroslav Franko, predseda DHZ

8. ročník Štefanovho turnaja rozdával aj netradičné ocenenia

Dňa 27. 6. 2015 sa uskutočnil na dvorcoch ŠKT Kremnica 8. ročník „Štefanovho turnaja“ vo štvorhrách neregistrovaných hráčov, ktorý je venovaný pamiatke nášho priateľa Štefana Grossmanna. Turnaja sa zúčastnilo 14 dvojíc, ktoré hrali v skupinách do 60 rokov a nad 60 rokov pod Štefanovým dohľadom. Okrem kvalitného tenisu, ktorí mohli diváci vidieť, si účastníci pochutnali na tradičnej hovädzej polievke z kuchyne Zuzany Grossmannovej podľa Štefanovho receptu.

Výsledky:

do 60 rokov: 1. miesto Branislav Neuschl – Andrej Marko,

2. miesto Juraj Kirka ml. – Pavol Baláž, 3. miesto Róbert Murgač – Daniel Friebert

nad 60 rokov: 1. miesto Vladimír Kostík – Peter Hric, 2. miesto Slavomír Šimko – Tibor Ferenčík, 3. miesto Elena Čopíková – Peter Lysek

Okrem víťazov organizátori vyhlásili aj nasledovné ocenenia: Hypochonder turnaja, Zlatý helb, Vegetarián turnaja, Futbalista roka, Hokejista roka, Najsedavejší hráč, Milovník

čistoty, Kuchár – cukrár, Bežec – cyklista, Hygienik roka, Najhluchší hráč, Milovník vlasov a účesov, Najlepší hráč, Fajnsmeker turnaja, Milovník rodinného života. Mená týchto ocenených hráčov na ich žiadosť neuverejňujeme. Organizátori ďakujú za pomoc sponzorom:

ELBA, a.s., Športový klub tenisu Kremnica, MUDr. Elena Čopíková, Ing. Milan Žabka, JUDr. Ondrej Mularčík, lekáreň RECEPT, Víno Matyšák - Peter Schmidt, Branislav Grossmann, Róbert Grossmann, Peter Lysek, Marian Marko, Dušan KUČERA... a Štefanovi za pekné počasie.

Peter Lysek, Marian Marko

zasmečuj
det'om
zdravie

Memoriál Matúša Majerčíka

SMOLA A HRUŠKY

PETER CMORÍK

VIRVAR

Ľahkoatletické ihrisko Kremnica

Atraktívny volejbalový turnaj s dlhoročnou tradíciou.

Skvelé koncerty známych umelcov:

13:00 Virvar / 14:00 Peter Cmorik / 15:00 Smola a Hrušky

Vstup zdarma - Guláš - Občerstvenie - Tombola

Zasmečuj detom zdravie 0902 312 189 / matejtoth.mt@gmail.com

Šachový klub Mestské lesy Kremnica
obec Kremnické Bane
a rodina Kvietková

vás pozývajú na

Memoriál MUDr. Kazimíra Kvietka

Šachový turnaj sa uskutoční **1. augusta 2015** v divadelnej sále na obecnom úrade Kremnické Bane. Hrať sa bude v tempe 2 x 15 minút, švajčiarskym systémom, 9 kôl.
8.30 - 9.30 prezentácia **10.00 začiatok turnaja** **15.30 ocenenie víťazov**

- 1 – každá dvojica si donesie jedny šachy a hodiny
- 1 – štartovné: 3€ / študenti a dôchodcovia 2€
- 1 – cenový fond: min. 60€
- 1 – cenu víťazovi venuje starosta obce Kremnické Bane
- 1 – možnosť prihlásenia e-mailom: bohush.wollner@gmail.com

7. ročník tenisového turnaja Friends Cup

Počas víkendu **15. – 16. 5.** sa na tenisových dvorcoch ŠKT Kremnica uskutočnil **7. ročník tenisového turnaja vo štvorhre s názvom Friends Cup 2015.**

Turnaja sa zúčastnilo 58 hráčov, z toho 8 dvojíc v kategórii „VETERÁNI“. Všetci hráči podávali kvalitné výkony a určite potešili nielen seba, ale aj divákov. Hráči okrem potlesku boli za svoju hru odmenení kvalitným gulášom, produktami Goody Foody a iným občerstvením. Turnaj bol podľa osvedčeného kľúča rozdelený do kategórií A a B a kategórie „Veteráni“ nad 55 rokov. Víťazstvo v A skupine vybojovala dvojica z Nemšovej, Norbert Mrázik s Jurajom Blaškom. V skupine B obhájili víťazstvo Michal Schnierer a Miroslav Hric. Kategóriu „Veteráni“ vyhrala dvojica Pavol Henč a Ján Gajdoš.

Celkové poradie skupina A:

1. Norbert Mrázik – Juraj Blaško
2. Július Valica – Peter Ivan
3. Marek Žufka – Vladimír Ťahún

Celkové poradie skupina B:

1. Michal Schnierer – Miroslav Hric
2. Juraj Kirka st. – Juraj Kirka ml.
3. Branislav Grossmann st. – Márius Hrmo

Veteráni: (foto nižšie)

1. Pavol Henč – Ján Gajdoš
2. Peter Lysek st. – Tibor Ferenčík
3. Miroslav Marko – Milan Vlček st.

Víťazom gratulujeme a ostatným zúčastneným ďakujeme za účasť. Zároveň ďakujeme všetkým pozvaným hráčom aj hosťom za výbornú atmosféru počas oboch dní pri peknej hudbe. Tiež ďakujeme ŠKT Kremnica za poskytnutie tenisových dvorcov, ako aj sponzorom a partnerom turnaja, ktorí prispeli hodnotnými cenami: GAFAB, ELBA a.s., JMD-ART – Michal Dobias, Čerínska minerálka, ALFA SORTI s.r.o., Profy výťahy, Víno Matyšák – Peter Schmidt, Modrý kocúr – J. Dučák, Pivovar URPINER, Hotel Centrál, Kremnická Pekáreň CoolFood, Medovníkárstvo – Ing. Haurík, Elektro Friebert, Rudolf Benci, Miroslav Kaštier, Marek Hogh a Ing. Marko.

organizátori: Mário Gajdoš
Radoslav Gajdoš

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU KREMNICA pripravuje na august tieto aktivity:

- 3. – 7. 8. – angličtina hrou
- 5. 8. – kúpalisko Kremnica
- 7. 8. – kúpalisko Podhájska
- 5. 8. – kúpalisko Kremnica
- 13. 8. – výlet Bratislava /plavba loďou/
- 17. – 21. 8. – angličtina hrou
- 20. 8. – výlet Krahule

Podrobnejšie informácie nájdete na našej stránke, na ktorú sa dostanete cez web stránku mesta Kremnica: www.kremnica.sk kliknutím na oranžový banner CVC.

CVC je otvorené počas letných prázdnin v čase od 8.00 do 14.00 hod.

RIADKOVÁ INZERCIA

RIADKOVÁ INZERCIA

- PREDÁM GARÁŽ na Veterníckej ulici o rozlohe 26 m², cena dohodou. Kontakt: Marta Žiliaková, 6742 762, 0902 447 092.

- PREDAM NOVÉ LIAHNE NA VAJÍČKA, 70 €ur, kliečky pre prepelice viac na www.123nakup.eu, tel.: 0907 181 800

Z KREMNICICE

15. ročník

kreslený komix na pokračovanie

AKCIA

ARMY SHOP SKLENÉ ZĽAVY AŽ DO 30 %

KAPSAČE BDU	15,90 €	10,90 €
MOŠNIČKA		1,50 €
VEĽKÁ POĽNÁ		2,50 €
BUNDOKOŠEĽA		1,00 €
OBUV ARIZONA COYOT		10,00 €

Ut., str., štvr.: 14.00 - 18.00 hod.
Sobota: 09.00 - 13.00 hod.
Telefón: 0902 584 948